

Priročnik za metodo PhyEmoC

Physical= telesno

Emotional=čustveno

Kulturali=kulturno

Kazalo

1. UVOD	4
Namen priročnika	4
2. TRI PODROČJA	5
2.1 Zakaj telesni?	5
2.2 Zakaj čustven?	8
2.3 Zakaj kulturno?	10
3. UČENJE PO METODI PHYEMOC	12
3.1 Zidarski oder	12
3.2 Učenčeva avtonomija	13
3.3 Učenje z interakcijo.	14
<hr/>	
1. IGRA VLOG	16
1.1 Zakaj igra vlog?	16
1.2 Aktivnosti	18
2. RAZPRAVA	21
2.1. Zakaj razprave?	21
2.2 Dejavnosti.	22
3. KULTURNA ORIENTACIJA	24
3.1 Zakaj kultura	24
3.2 Učenje o kulturi z jezikovnimi dejavnostmi.	24
3.3 Učenje jezika s kulturo in kulture z jezikom	31
4. HUMOR	38
4.1 Zakaj humor?	38
4.2 Aktivnosti	39
5. RITMIKA IN RIME	45
5.1 POEZIJA	45
5.1.2 Aktivnosti	45
5.2 PESMI	47
5.2.1 Zakaj pesmi?	47
5.2.2 Aktivnosti	48
6. IGRE	54
6.1 Zakaj igre?.	54
6.2 Aktivnosti	55

Priloge	61
Priloga 1 – Vodnik po razstavi	61
Priloga 2 – Skrivnostni umor	63
Priloga 3 – Kulturne vrednote – Oglasi	65
Priloga 4 – Oglasi- izroček	66
Priloga 5 - Citati	68
Priloga 6 – Smešna opozorila na embalaži	69
Priloga 7 – Napačno črkovanje.	71
Priloga 8 - The River (višja stopnja)	72
Priloga 9 - The River Nižja stopnja.	74
Priloga 10 - Annie – Poslušanje podrobnosti	76
Priloga 11 - I still haven't found what I am looking for - U2	78
Priloga 12 – Kartice s frazami	79
Priloga 13 – Domine	80

Avtorji

Sandra Attard-Montalto
Lindsay Walter
(Hip Hop section - Cecilia LeBoeuf)

1. UVOD

Namen priročnika PhyEmoC

Namen priročnika je opisati načine poučevanja, pri katerih učitelj tujega jezika razvija proces tako, da usmeri pozornost na učenca in na tuji jezik, ki se ga uči, hkrati.

PhyEmoC (Telesno – Čustveno – Kulturno) ni metoda v tradicionalnem smislu te besede in ni bila nikoli prepoznana kot individualni pristop, ker se ne osredotoča le na en način poučevanja jezika. Namesto tega ta metoda nagovarja učitelja, naj se osredotoči na ljudi, ki jih uči, pa tudi na jezik.

PhyEmoC združuje več različnih načinov in tehnik, ki jih poznamo za spodbujanje učenja z vključevanjem učencev v dejavnosti v razredu. Mladi ljudje pogosto ne odločajo, kaj in kako se bodo učili. Če je učenje samo del učnega načrta in ne izbirni predmet, se rado zgodi, da učenci niso motivirani.

Motivacija je lahko notranja – učenci so motivirani, ker uživajo, ker jim to predstavlja izziv, ker je zabavno ali razburljivo – ali zunanja – ko se učijo za nek namen, kot na primer za oceno, za pridobitev kvalifikacije, ali da zadovoljijo svoje starše. Učence lahko motivira tudi zadovoljstvo, ki ga občutijo, ko so vključeni v proces učenja.

Temeljni princip te metode je, da se učitelj celostno posveti čustvom, hobijem in prepričanjem posameznega učenca in ga tako lažje motivira za učenje in aktivnosti, povezane s tem. Če torej zadostimo njihovim interesom, bodo bolje motivirani in to bo pospešilo učni proces.

Zainteresiranost lahko dosežemo z različnimi taktikami. Z različnimi pristopi in tehnikami ustvarimo aktivnosti, ki se razlikujejo po vrsti, tempu in osredotočenosti ter tako poskrbimo za raznoliko stimulacijo učnih priložnosti.

Izbirni pristop k poučevanju vključuje izbiro različnih metod poučevanja, ki so odvisne od potreb in stila sodobnih učencev. Učitelji, ki uporabljajo to metodo, izbirajo med različnimi orodji, da bi omogočili svojim učenecem najboljšo pomoč pri učenju, saj se osredotočajo na potrebe učencev in tudi na jezik, ki ga poučujejo.

PhyEmoC ponuja načine, s katerimi bo učitelj lahko omogočil svojim učencem najboljše možnosti za napredovanje. Osredotoča se na tri področja, za katera velja, da vplivajo na kvaliteto učenja. To so: uporaba učenecučenečevih telesnih izkušenj pri učenju jezika, optimiziranje njegovih čustvenih odzivov in usmerjanje pozornosti v kulturno raznolikost, ko postavimo učenje jezika v kulturni kontekst.

2. TRI PODROČJA

Telesni, čustveni in kulturni vidik učnega procesa

2.1. Zakaj telesni?

V preteklosti so bile v tradicionalni šoli razlike med učenci, njihovimi talenti, ambicijami in hobiji pogosto prezrte. Učenci so se učili tako, da so poslušali učitelja in obdelovali besedila, ki jim jih je učitelj pripravil.

Danes je jasno, da imajo različni učenci tudi različen pristop k načinu učenja (in različne sposobnosti – glej različne vrste inteligence).

2.1.1. Slogi učenja

Upoštevajmo učenca, ki pravi:

- »Izgleda dobro.« – vizualni tip
- »To se dobro sliši.« – slušni tip
- »To mi daje dober občutek.« – gibalni tip

Gibalni tip učenca se najbolje uči s premikanjem telesa, z aktiviranjem majhnih in velikih mišic med učenjem. To so praktični tipi učencev, ki se bolje koncentrirajo, če učenje vključuje premikanje telesa.

Tradicionalna šola je bila primerna za vizualni in slušni tip učenca, velik del kinestetskega učenja pa je bil prezrt, verjetno zaradi tega, ker so dejavnosti, ki vključujejo gibanje, veljale za težko obvladljive in preglasne.

Ampak koristi kinestetskega pristopa odtehtajo te slabosti: na primer gibanje po razredu ohranja visok nivo energije celotnemu razredu in vzdržuje pozornost. Še več, učenci so danes vajeni delati več stvari hkrati. Učitelj se srečuje z učenci, ki zmorejo več opravil hkrati, zato so učne ure, ki od njih zahtevajo sedenje pri miru in gledanje ter poslušanje v večini primerov neproduktivne.

Vsak učenec ima vsaj eno priljubljeno obliko učenja, večina ljudi pa mešanico različnih oblik. Različni stili so nam všeč ob različnem času, odvisno od starosti, aktivnosti in učnega okolja (učilnica, igrišče, dom). Gibalne dejavnosti, ki ne vključujejo nujno gibanja telesa, so všeč vsem učencem.

Aktivnosti lahko prilagodimo gibalnemu učnemu stilu. Na primer pri nalogi razvrščanja lahko to dosežemo tako, da napišemo besede na liste, ki jih potem učenci premikajo. Ko delajo v paru ali skupini, je strinjanje ali nestrinjanje z izbiro drugega ali predlaganje drugačne rešitve nekaj enostavnega in učinkovitega za vse učence.

Podobno je pri postavljanju besed v pravi vrstni red, ko enostavno pridejo do rešitve s poskušanjem in dejansko predstavljajo listke, namesto da bi to počeli pisno. Učenci lahko "občutijo" svojo pot k pravilnemu jeziku.

Uporaba matematičnih paličic je zelo uporabna pri gibalnem stilu učenja, ker so majhne, barvne, lahke in tridimenzionalne. Gibalne aktivnosti niso omejene na gibanje celega telesa. Uporaba paličic, ki jih učenec lahko prime in jih prestavlja, je prav tako telesna aktivnost.

2.1.2. Učno okolje

Učenje ni le notranji proces. Učilnico lahko izkoristimo kot prostor, ki ponuja možnosti za učenje. Stene na primer niso le za razstavo del učencev, ampak so lahko kraj, kjer učenec najde podatke s plakatov, slik ali diagramov. Koti so lahko odmaknjeni kotički, namenjeni tihi diskusiji, dostopu do medmrežja in deljenju virov.

Uporabimo lahko različne točke: učencem ni vedno potrebno gledati na tablo spredaj, učitelj lahko pozornost preusmeri na druga mesta v učilnici.

V učno uro vgradimo gibanje, druženje z drugimi učenci in obiskovanje drugih skupin za primerjavo dela.

Interakcijski vzorci so lahko različni, da dovoljujejo gibanje ali spremembo osredotočanja, pa če je to le zasuk učenca k tistemu za njim, namesto da bi delal s sošolcem v isti klopi, ali prilagojen sedežni red za del ure ali za celo uro

2.1.3. Obdelava telesnih informacij

Učitelj lahko popestri učni proces z uvajanjem različnih načinov za zbiranje, prikaz in organizacijo podatkov ter idej poleg enostavnega pisanja za ozaveščanje oblik in telesnosti.

Na primer miselne vzorce lahko uporabimo za tvorbo mreže besedišča. Besedo napišemo na sredino lista, okoli pa nanizamo sorodne besede. S to tehniko bo imel učenec dober pregled nad besediščem, po želji lahko dodamo še sličice.

Uporabimo jih kot pripravo za pisno izražanje, ko okoli središčne teme nizamo besede, ki nam pridejo na misel. Uspeh te tehnike odraža dejstvo, da miselni proces ne poteka v skladu z linearnim beleženjem, ampak ustvarja mrežo informacij.

Na podoben način kot miselni vzorci delujejo tudi grafični organizatorji, ki jih lahko uporabita učenec in učitelj. Primere lahko najdemo na:

<http://www.enchantedlearning.com/graphicorganizers/>

2.1.4. Različne inteligence

Teorija različnih vrst inteligence razlikuje celo paleto inteligenc in se ne omejuje le na matematično ali lingvistično inteligenco, ki so ji namenjali pozornost Stanford Binetovi inteligenčni testi. Model multiple inteligence je uvedel Howard Gardner leta 1983 v knjigi *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*.

Gardner izbira med osmimi nakloni ali zmožnostmi: glasbeno – ritmičnim, vizualno – prostorskim, verbalno - lingvističnim, logično – matematičnim, telesno – kinestetičnim, interpersonalnim, intrapersonalnim in naturalističnim.

Čeprav je podrobno razdelal razlike med posameznimi vrstami inteligence, Gardner nasprotuje zamisli, da bi učence etiketirali s specifično inteligenco. Vsak posameznik poseduje edinstveno mešanico vseh inteligenc. Gardner pravi, da naj teorija multiplih inteligenc bogati učence in naj jih ne omejuje z eno vrsto učenja (*Wikipedia*).

Za naš namen je pomemben poudarek na inteligencah, ki so čim bliže stvarnemu svetu (glasbeno – ritmična, vizualno – prostorska, telesno – gibalna, interpersonalna, intrapersonalna in naturalistična), in ki nam služijo za osredinjanje na učenca.

2.1.5. Fizični aspekt učenja

Ko se učimo jezika, govorjena beseda predstavlja samo del komunikacije, ki se odvija v pogovoru. Govorica celega telesa – geste, obrazna mimika, uporaba glasu (intonacija, barva, muzikalnost ali ton – zapakiranje informacij pri govoru, da ustvarimo pomen), celo razdalja med govorcema – igra vlogo pri prenosu pomena.

Te paralingvistične poteze poudarijo pomen in lahko včasih celo spremenijo pomen na primer s pomočjo intonacije.

*npr. She likes Elizabethan drama, and poetry. (Pomeni, da ima rada elizabetinsko dramatiko in poezijo na splošno.)

drugače kot:

She likes Elizabethan drama and poetry. (Rada ima elizabetinsko dramatiko in elizabetinsko poezijo.)

Drugi primer je brez vejice, torej je ena enota.

2.1.6. TPR (popolni telesni odziv)

Najpopolnejši primer odnosa med "fizičnim" in učenjem nam prikazuje "Total Physical Response" (krajše: TPR).

TPR je metoda poučevanja jezika, ki je zgrajena na koordinaciji govora in akcije ter poskuša učiti jezik s pomočjo telesne aktivnosti. Učenci poslušajo ukaze v ciljnim jeziku in jih nemudoma izvršijo. Ni se jim treba besedno odzivati, dokler niso pripravljeni. Obstaja več vrst TPR-poučevalnih tehnik: kazanje, ugibanje, prikaz aktivnosti, delo s slikami, pripovedovanje zgodb in drama.

V bistvu TPR uporablja gibanje, geste in skupinsko dinamiko v povezavi z govornim jezikom v obliki ukazov za ustvarjanje atmosfere, v kateri učenci na hiter in lahek način usvojijo razumevanje novega besedišča in struktur

<http://www.hltmag.co.uk/oct08/mart01.htm>

2.2. Zakaj čustven?

Slovarska razlaga pojma čustvo:

- a. Čustvo je močan občutek, ki izvira iz človekovih okoliščin, razpoloženja in razmerja z drugimi.
- b. Čustvo je instinktivni ali intuitivni občutek za razliko od mišljenja.

www.oxforddictionaries.com OUP 2014

2.2.1. Učenje jezika je čustven proces

Tako kot obleka, ki jo nosimo, in vedenje, ki ga usvojimo, tudi jezik, s katerim se izražamo, razkriva drugim, kdo smo in kaj smo.

Ko komuniciramo v svojem jeziku, se zavedamo, da lahko jasno izražamo svoje misli. Zavedamo se tudi, da nas ostali pripadniki skupnosti dojemajo kot enega izmed svojih in delijo naš pogled na svet. Ko pa komuniciramo z drugimi v novem jeziku, izgubimo ta občutek varnosti. Učenci se lahko počutijo odtujene od svoje skupnosti s tem, ko izberejo jezik, ki pripada drugi skupnosti.

Prav zaradi navedenega razloga se učenci tujega jezika počutijo veliko bolj ranljivi, kot če bi se učili kak drug predmet, na primer geografijo ali biologijo.

Še več, sporazumevanje v drugem jeziku nikoli ni osamljena dejavnost, pri kateri se učenec zanaša izključno na svojo izbiro in potrebe. Vedno vključuje interakcijo, celo med bralcem in avtorjem besedila, pri kateri mora posamezni učenec sodelovati z drugimi, da je uspešen.

‘Uspeh (pri učenju jezikov) je manj odvisen od materialov, tehnik in jezikovnih analiz in bolj od tega, kar se dogaja v ljudeh in med njimi v razredu.’ (Teaching Languages: A Way and Ways, Stevick, E, Newbury House, 1980)

To, kar se dogaja v razredu v ljudeh in med njimi, pa vodi in spodbuja učitelj s svojimi aktivnostmi. Spodbujanje zaupanja, opogumljanje pri komunikaciji in pogosta pohvala dvigajo učenčevo moralno in samozavest. Zelo je pomemben občutek lastne vrednosti za uspešno interakcijo in spodbujanje sodelovanja pri aktivnostih v razredu.

2.2.2. Kako lahko učitelj dviguje občutek lastne vrednosti?

Uporabno je voditi učence k naslednjim afirmacijam:

- »Počitim se varnega, nihče se ne bo norčeval iz mojih napak in me ne bo kaznoval za napake.«
- »Vem, kdo sem (uporaba drugega jezika me ne bo spremenila in me odtujila od moje skupnosti).«
- »Vem, da me bodo drugi sprejeli (še vedno pripadam).«
- »Vem, kaj želim početi (prepoznam vrednost učenja tujega jezika).«
- »Vem, kaj vse že znam in zmorem (zaupam v svoje sposobnosti uporabe tujega jezika).«

(‘You can bring hope to failing students’, Reasoner, Robert, W., School Administrator, April 1992)

Te afirmacije bodo učencem pomagale doseči samozavest. Vloga učitelja ni le podajanje novega jezikovnega znanja in spodbujanje k uporabi. Učitelji smo lahko vodniki: učence vodimo od zunanje motiviranosti (kar si drugi mislijo in želijo) do notranje motiviranosti (kar si učenci sami mislijo in želijo).

Kako lahko učitelj prepreči občutek ranljivosti ob izražanjem v tujem jeziku?

- Osredotočimo se na pravilno uporabo jezika in napake včasih obravnavajmo kot možnosti za napredovanje.
- Aktivnosti učenje jezika naj se odvijajo v sproščenem vzdušju, kjer se daje poudarek na poskušanju, ne pa na popolnoma pravilni uporabi jezika.
- Dajajmo priložnosti za uspeh in s tem za krepitev samozavesti. Uspešna komunikacija lahko prispeva k pozitivni samopodobi.
- Načrtujmo ‘učenje, ne preizkušanje’: ugotovljajmo, kaj lahko učenci naredijo in jih pri tem spodbujajmo, ne iščimo, česa ne znajo.
- Zavedajmo se, da so učenci tudi čustvene in telesne, ne le miselne osebe.
- V učenje jezika vključujmo svoje in učenčeve življenjske izkušnje.
- Pri usvajanju novega znanja črpajmo iz že obstoječega znanja in sposobnosti.
- Spodbujajmo učence, da prevzemajo odgovornost za svoje učenje.

(‘Attention to Affect in Language Learning’ Arnold, J International Journal of English Studies, 22/1, 11-22 2011)

Dokazano je, da ima lahko učiteljevo obnašanje v razredu spodbuden vpliv na učence:

- Pokažite učencem, da imate zaupanje v njih.
- Dajajte konstruktivne in specifične pohvale.
- Učencem posvečajte pozornost in jim prisluhnite.
- Smehljajte se in vzpostavljajte očesni stik. (To pripomore k vsakemu učenju, še posebej učenju jezika).
- Zanimajte se za učenčevo radovednost in ne preslišite, ampak cenite njihova vprašanja.
- Osebno se zanimajte za učence.
- Opazujte učenčevo čustveno dožemanje učne ure.
- Redno, a ne vsiljivo, preverjajte razumevanje.

Poudarek na čustvih in samopodobi v razredu pripomore k motiviranju učencev. Ni dovolj, da se učenci dobro počutijo neodvisno od učnega procesa: uživanje pri pouku in povezovanje z ostalimi je le del učnega procesa. Namen aktivnosti v tem priročniku, ki motivirajo učence z osredotočanjem na njihova čustva, je izboljšanje jezikovnih zmožnosti, strnjene izražanja ali pravilnosti.

2.3. Zakaj kulturno?

2.3.1. Zakaj usmerjanje pozornosti na kulturo pomaga motivirati naše učence k učenju?

Če naj odgovorimo na to vprašanje, moramo opredeliti, kako pojmujeemo kulturo.

- Kultura je lahko vrhunski kreativni ali umetniški izdelek, ki je cenjen v neki skupnosti, pogosto na državni ravni. To so lahko operne predstave, oljne slike v narodni galeriji, arhitektura ali literatura, o kateri se učimo v šoli in v tem pomenu lahko pišemo besedo z veliko začetnico.
- Kulturo črkujejo tudi z malo začetnico. Pomeni skupno prepričanje določene skupnosti, njene običaje, vrednote in vedenje. Poznavanje kulture nam pove, kaj je za neko skupnost pomembno: družina, gostoljubnost, šport in tudi vsakodnevna rutina in vedenje (na primer, kdaj, kje in s kom jemo).
- Tretji pristop k razumevanju kulture se nanjo osredotoča kot na veččino, ki se jo lahko naučimo. Vključuje osveščanje o raznolikosti kultur v različnih skupnostih, prepoznavanje in sprejemanje kulturnih razlik ter razvijanje rahločutnosti. Ta veččina omogoča učencem razumeti in sprejemati različne kulture, na primer, kaj je sprejemljivo za ženske, kaj za moške, katero hrano jesti, kako jo pripraviti, koga najbolj spoštovati, kaj je smešno, kaj je tabu oziroma so to vse razlike, s katerimi se srečujemo v večkulturnem svetu.

2.3.2. Poučevanje o kulturi in ob njej

Interkulturno osveščanje vključuje dviganje zavedanja o obstoju različnih kultur bolj kot spoznavanje posamezne kulture. Učencu pomaga opraviti pot od prepričanja, da mi delamo stvari prav, do končnega cilja, ko sprejme, da drugi delajo drugače, pa zato nič kaj manj prav.

Veščino kulture razvijamo z jezikom, ker je ta posrednik v komunikaciji med ljudmi. Težko je ločiti jezik in njegovo kulturo, razen če se jezik uporablja kot lingua franca, primer je angleščina kot mednarodni jezik, kjer je raba skoraj popolnoma transakcijska ali le orodje za površno druženje.

Tako kot učenje upravljanja novih tehnologij ali delovanja v skupini, je tudi interkulturna veččina temeljna zahteva izobraževanja danes. Lahko jo razvijamo z zavedanjem o različnosti kultur, začnemo pa s poglobljanjem znanja o svoji lastni kulturi in kulturi dežele, katere jezik se učimo. Tolerantnost do različnosti postaja veččina za svet prihodnosti, postaja osnovna življenjska veččina.

Ta veččina je glavno sredstvo za povečanje motivacije pri učenju jezika. Osredotočanje na kulturo v razredu omogoča učencem, da se primerjajo z lokalno, nacionalno in svetovno skupnostjo, da bi poudarili podobnosti in razlike z drugimi kulturami in bolje razumeli sebe.

2.3.3. Kultura je dragoceno orodje za poučevanje jezika

Učenje jezika odpira pogled v zaželene druge kulture in to je močan motivator za učenje. Uporabimo lahko pesmi, ki jih izberemo sami ali jih prinesejo učenci. Tudi gledanje tujih filmov je koristno, sploh če smo pozorni na govorico telesa. Primerjamo lahko reklame za podobne izdelke, pa tudi spletne strani.

Poučevanje kulture torej pomeni, da motiviramo učence tako, da se naučijo razumeti sebe in svoj položaj v svetu. Pripravimo jih na prihodnje sodelovanje v mednarodni skupnosti, na potovanja in na službo v tujini, kjer jezik ne bo več ovira.

3. UČENJE PO METODI PHYEMOC

Principi poučevanja

Trije principi podpirajo PhyEmoC.

To so:

- postavljanje 'zidarskega odra' na poti učenja,
- razvijanje neodvisnosti in avtonomije,
- učenje skozi komuniciranje.

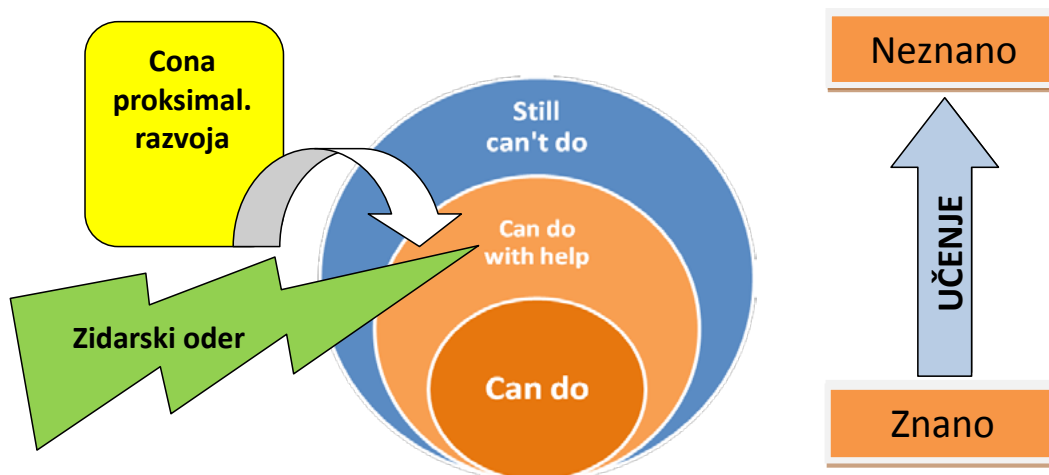
3.1 Zidarski oder

Med fazo, ko ne vemo, kje začeti, in fazo, ko zmorejo sami brez pomoči, je vmesno območje, kjer učenec že ve, kako napredovati, pa vseeno potrebuje še nekaj pomoči. Vygotsky to območje imenuje Cona proksimalnega razvoja. Verjel je, da ko je učenec v tej fazi, potrebuje le še malo podpore, da bo uspešen.

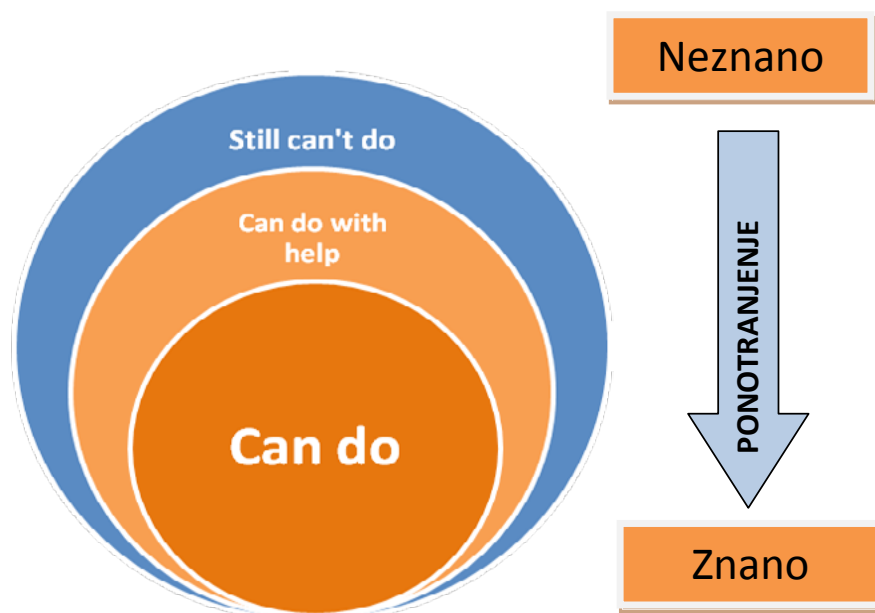
Zidarski oder je modularni sistem kovinskih cevi, ki zagotavlja začasno oporo v času, ko se zgradba gradi. Omogoča gradnjo veliko višje, kot če bi gradili s tal.

To je metafora, ki jo uporabimo, ko želimo ponazoriti, na kak način naj pomagamo učencem graditi jezik na že usvojenem znanju in veščinah. To je prava primerjava, ki nam pove, da je to le začasna podpora, ki jo bomo odstranili, ko bo imel učenec dovolj znanja in izkušenj, da bo samostojen.

Namen postavljanja zidarskega odra je, da premaknemo učenca s pozicije, ko potrebuje pomoč, ker naloge ne more opraviti sam, do točke, ko je popolnoma samostojen.

Kakor umaknemo zidarski oder, ko je gradnje končana, ker ga ne potrebujemo več, tako umaknemo tudi našo pomoč, ko učenci ponotranjijo novo znanje in postanejo zmožni delovati samostojno.

Več informacij:

<http://www.learnnc.org/lp/pages/5074?ref=search>

3.2 Učenčeva avtonomija

Cilj izobraževanja je, da opremimo učence z ustreznim orodjem za nadaljevanje učenja, za čas po pouku in za čas, ko se šola zapre, v času počitnic in za kasneje, ko bodo zaključili formalno izobraževanje.

Več je načinov, kako pripravimo učence, da prevzamejo odgovornost za svoje učenje.

En način je, da predstavimo element odločanja že med učnim procesom: izbira je izredno motivacijska. Še več, ko vgradimo izbiro v pouk, ustrezemo raznolikosti med učenci.

Ustvarjanje nalog odprtega tipa, ki jih izvajajo v majhnih skupinah, spodbuja učence k deljenju znanja in učenju novih spretnosti od sošolcev.

Čeprav mora veliko učiteljev učiti po učbenikih, spodbujanje učencev, da sami poiščejo različne in zanimive materiale, ki dopolnjujejo učbenike, poveča njihov občutek kontrole nad učnim procesom. To jim omogoča, da se zavedajo svojih močnih strani, česa bi se radi učili in imajo uvid v ostale udeležence učnega procesa.

Aktivnosti v tem priročniku se manj posvečajo vlogi učitelja in bolj poudarjajo avtonomijo učenecov. Učenec, ki pozna sebe in ve, kako se najbolje uči, je dobro opremljen za vseživljenjsko učenje.

3.3 Učenje z interakcijo

Učenci so aktivni v skupnosti (v oddelku) s komunikacijo med sabo in z učiteljem. Ta komunikacija je človeška, medčloveška in družabna. Po sociokulturnem opisu učenja pridobivamo znanje z vsako komunikacijo in družabno izmenjavo. To je lahko znanje o neki temi, o ciljnem jeziku nasploh, pogajanje ali strinjanje s pomenom jezika, ki ga uporabljamo za sporazumevanje. Tako je komunikacija v razredu že prostor za učenje in ne samo orodje za vadbo jezika.

Ravno zaradi tega so vse aktivnosti, ki jih predlaga ta priročnik, bolj ali manj komunikacijske in interaktivne. Jezik uporabljamo za resnično komunikacijo, da dosežemo komunikacijski namen. Učenci sodelujejo v nalogah, ki imajo nek pomen: jezika se naučijo z uporabo.

Kako in v kakšnem obsegu bo posamezni učitelj osvojil in prilagodil te tri principe kontekstu, opisanemu spodaj, je njegova lastna odločitev.

OKVIRI UČENJAS

Jezikovni okviri učenja v priročniku PhyEmoC

PhyEmoC se ukvarja s številnimi okviri dejavnosti pri učenju jezika, ki vključujejo:

- igro vlog,
- razprave,
- kulturno orientacijo,
- humor,
- ritmiko in rime (poezijo in glasbo),
- igre.

Aktivnosti lahko pokrivajo eno, dve ali vsa tri področja – fizično, čustveno in kulturno – po metodi PhyEmoC.

To poglavje priročnika se ukvarja z vsemi učnimi konteksti, navedenimi zgoraj, raziskuje, zakaj so bila ta področja izbrana, prikazuje konkretne primere aktivnosti z enim ali več področij metode PhyEmoC.

1. IGRA VLOG

1.1. Zakaj igra vlog?

Maley in Duff (Drama Techniques in Language Learning, 1978) dsta opisala dramske aktivnosti kot *“aktivnosti, ki dajo učencu priložnost uporabiti svojo osebnost pri ustvarjanju snovi, na kateri lahko temelji del jezikovnega pouka.*

Te aktivnosti spodbujajo naravno sposobnost vsakega človeka, da imitira, uporablja pantomimo in se izraža z gestami.

Spodbujajo učenčevo domišljijo in spomin.”

Igra vlog daje učencem možnost vaditi rabo jezika v smiselnem kontekstu.

Sprostijo komunikativni jezik, ki ga že obvladajo, in lahko poudarijo to, česar še ne znajo. Učitelji imajo tako pregled nad tem, kakšno je znanje učencev v vsakem trenutku; česa so se naučili, kaj je treba popraviti, ponoviti, česa se še morajo naučiti.

Igra vlog pričara resnično življenjsko situacijo v varnem zavetju učilnice, ki pripravi učence na morebitno življenjsko situacijo v prihodnosti. Učenci niso pod stresom, da morajo nujno prav reagirati, saj vedo, da to ni resnično življenje, ampak le simulacija.

Učenci se vključujejo v komunikacijo in poudarek ni le na posamezniku. Tako jih ni strah, da bodo izbrani in popravijo svoje napake. Učenci raje igrajo vlogo nekoga drugega, kot pa da izpostavijo sebe.

Igra vlog:

- Ustvari vloge tam, kjer bi učenci lahko bili manj samozavestni.
- Sprošča domišljijo in energijo.
- Dovoljuje premikanje.
- Ustvarja kontekst za resnični jezik v uporabi.
- Prikaže paleto resničnih situacij, ki jih ne najdemo v učbeniku.
- Ponuja priložnost za uporabo raznolikega jezika, saj se ta od vloge do vloge razlikuje.
- Spodbuja govorjenje in bogatenje besedišča.
- Lahko vodi h kasnejšemu delu z izgovorjavo in slovnico.
- Ozavešča razliko med obliko in pomenom.
- Učenci postanejo pozorni na stopnjo formalnosti.
- Je spodbujajoče, ker je realistično in zanimivo.

Če naj bo igra vlog uspešna, morajo učenci pripraviti:

- prizorišče,
- vloge in položaj,
- vzdušje, odnos in občutek,
- deljeno znanje.

Prizorišče

Opremljenost učilnice pričara psihološko resničnost. Priporočamo, da učilnico čim bolj spremenite, da pričarate ustrezno vzdušje, v katerem se bo igra vlog izvajala. Če je to restavracija, pogrnite mize in jih opremite, kot da bi to res bila restavracija.

Učenci naj razmislijo, kako ljudje reagirajo v resnični restavraciji.

O čem se pogovarjajo: je tema samo hrana, so živčni, razburjeni, zdolgočaseni, jezni, kaj vpliva na to, kar bodo rekli.

Vloga in status

Jezik ne obstaja v vakuumu. Karakter, vloga in status vplivajo na jezik, ki ga bodo uporabili. Na primer, jezik se lahko spreminja glede na status igralcev kot v resničnem življenju, ko se jezik spremeni glede na to, s kom se pogovarjamo. Otrok, prijatelj, delodajalec, zdravnik, tujec, vsak zahteva drugačno stopnjo formalnosti.

Razpoloženje, odnos, občutja

Igra vlog je odličen način za preusmeritev jezika od učbenika k dramatiziranim situacijam. Ko govorimo, se razpoloženje odraža na intonaciji in izražanju. Učitelj učencem pomaga vaditi intonacijo in jih nauči številnih izrazov, ki ponazarjajo različne reakcije, ker jih nepoznavanje izrazov zelo omejuje. Igra vlog nudi priložnost za učenje in ponavljanje izrazov in intonacije.

Deljeno znanje

Deljeno znanje se nanaša na to, kar učenci že vedo, sklepajo ali razumejo v kontekstu resničnega življenja brez dodatnega poučevanja.

Ta deljena predvidevanja, predsodki in občutki so v veliki meri del kulture. Na primer, soccer je v Združenem kraljestvu priljubljen nacionalni šport. Ko se dva pogovarjata o tekmi, ki bo naslednjo soboto, lahko eden reče:

“I’m going to the match on Saturday.”

Za drugega sogovornika, ki podpira to moštvo, to pomeni:

“I’m really excited. I hope we win!”

Za njuni ženi, če ena reče:

“He’s going to the match on Saturday” lahko to pomeni:

“He’ll be out, so do you want to come round?” ali

“Let’s go shopping on Saturday” ali celo

“Let’s hope he doesn’t come home drunk!”

Zaradi deljenega znanja iz prejšnjih izkušenj, bodo vsi točno vedeli, kaj je bilo mišljeno.

Praktični nasveti:

- Vedeti je treba, kdaj nehati.
- Ne silite učence v vloge, ki jih ne marajo.
- Pazite na učence, ki govorijo materni jezik.
- Prilagodite zahtevnost njihovim zmožnostim

1.2 Aktivnosti

Ogrevanje – govorica telesa

Cilj: Učenci uporabljajo govorico telesa.

Recite jim, naj hodijo po učilnici, nato pa jim povejte, kako naj hodijo.

Zakličite naslednje, dajte jim čas, da se pripravijo:

- Walk as if you have had some really good news
- Walk as if you are trying to shelter from the rain
- Walk as if you are holding something very fragile
- Now you are dragging behind you a very heavy bag
- Walk as if you don't want anyone to hear you
- Now you don't want anyone to see you
- Now you have just had some very bad news

Stopnjo jezika prilagodimo znanju.

Ogrevanje – intonacija

Cilj: Osredotočijo naj se bolj na intonacijo in manj na pomen besede.

Naj tvorijo skupine po tri. Pokažite, kakšen odgovor naj dajo, s primerom: 'disappointed'.

Razred naj doda še druge primere: sad, interested, bored, excited, fed up, neutral itd.

Skušajte spodbuditi širok spekter odgovorov.

Član skupine nekaj reče, na primer: "I'm going out on Saturday.« Oseba na desni odgovori z eno samo besedo, npr.: "**Elephant**," izbere pa razpoloženje in intonacijo, v katerem bo reagirala.

Ostali ugibajo, kako se je oseba počutila, ko je reagirala. Pokažite primer.

Ta aktivnost zahteva od učencev, da prilagodijo razpoloženje in intonacijo.

Kartice

Običajno je, da so pri igri vlog navodila in opis vloge.

Na primer:

Učenec A

Choose a name

You are a student at a Vocational School.

You are popular and part of the in-crowd. Recently your grades have been dropping, and

your parents are not happy. Your teacher has asked you to choose a partner to work on a project. All your other friends in the "cool club" have good grades, and if you don't get a good grade on this project, you will not pass your exam.

The brightest people in the class are the "nerds". They are not popular, and you and your friends have often made fun of them.

You would like to work with someone who is clever, but you are a bit worried because you have often teased all the clever students in class.

Approach Student B to see whether s/he would work with you.

Učenec B

Choose a name

You are a student at a Vocational School.

You are one of the brightest students in your class and have no problem passing exams. Studying comes easily to you, but you are considered a bit of a nerd. You do not have many friends, and the ones you have often stay in at the weekend to study. You would like to have more of a social life. You feel that if people got to know you, they would find that you are an interesting person.

Your teacher has just asked you to work on a project, and to choose a partner. You feel confident you will do well, whoever you work with. But you would really like to make new friends, especially if they are popular. The problem is, most of the "cool" students have often teased you and you resent it.

You have been approached by Student A, who has often made fun of you but who is really popular.

Can you work out a way to of working together happily?

Takšne igre vlog so primerne za nižje razrede, ker pogosto izrazijo razpoloženje. Včasih so navodila takšna, da mora učenec reagirati na določen način, npr.: You are angry. ali pa morajo izpolniti nalogo s končnim rezultatom.

Podpora je pomembna pri nižjih stopnjah, in če učenci te igre ne poznajo.

V nižjih razredih učitelj nudi podporo v obliki ponujenega funkcionalnega jezika s področja za namen komunikacije. To lahko naredimo kakšen dan prej, preden se lotimo igre vlog.

Primeri funkcionalnega jezika so: izražanje mnenja, zahtev, predlogov ali prekinitve.

Dovolimo učencem, da oblikujejo igro vlog

Dobro uspe, če jim damo določeno situacijo in jim dopustimo, da se sami odločijo, kako bodo igrali. Tudi o podrobnostih in ozadju naj se odločijo sami.

Tako so bolj kreativni in raje sodelujejo ter so zavzeti za učenje. Priporočljivo je za višje stopnje.

Če gre učencem bolj počasi, učitelj ponudi pomoč. Na primer:

Na tablo nalepimo dve sliki in vprašamo:

This is what shall we call him?

(Učenci ga poimenujejo npr. Peter.)

And this is his girlfriend Who is she?

(Učenci ji dajo ime npr. Susan.)

He's how old is he? He's still at school ...

(Učenci dodajajo informacije po svoji izbiri, tako so bolj motivirani za sodelovanje, ker sami oblikujejo zgodbo).

They've been on a first date. Where did they go?

Učitelj pritrdi avtobusno postajo: *Where are they?*

Nato da na tablo še euro s točnim časom, npr. 23.25.

They've been at the bus stop for 15 minutes and no bus yet. What do you think has happened?

Učenci nizajo podatke in vzroke za nastalo situacijo.

Učitelj nariše hišo.

This is Peter's house. Susan lives in another town, a few kilometres away.

Učitelj nariše TV-sprejemnik in dve osebi pred njim.

Who are these? Give them a name.

Učitelj pove, da bosta prosila Petrove starše, če sme Susan prespati pri njih.

Do sedaj so bili učenci aktivno vključeni v oblikovanje scenarija in oseb.

Učenci se razdelijo v skupine po štiri in si razdelijo vloge, poimenujejo starše in tukaj se ukvarjamo s stopnjo formalnosti.

Čeprav je namen te aktivnosti igra vlog sama po sebi, pa se lahko veliko naučijo že v pripravi. Učitelj razdeli razred na Petre in Suzane ter starše, skupini sta daleč narazen. Vsaka skupina ima 10 minut časa, da oblikuje ideje, s katerimi se bodo v poteku igre vlog pogajali.

Po desetih minutah se oblikujejo skupine v prejšnji postavi in igra vlog se lahko prične.

Čeprav se zdi tukaj priprava daljša, kot če bi imeli napisana navodila na karticah, ima dodano vrednost, ker učenci že v pripravi sodelujejo in pomagajo drug drugemu.

Poglejte si naslednje:

<http://serc.carleton.edu/introgeo/roleplaying/>

Spletna stran z dodatnimi pojasnili in definicijami igre vlog ter prednostmi za uporabo v razredus.

<http://www.darkshire.net/~jhkim/rpg/whatis/education.html>

Zbirka člankov o igri vlog v izobraževalnem kontekstu.

2. RAZPRAVA

2.1. Zakaj razprave?

Če naj učenci govorijo, mora za to vedno obstajati nek razlog. Jezik je le orodje, sredstvo in ne cilj.

Razprava je čudovito gibalno učenje jezika, ker nas popelje v situacije, kjer se jezik pojavlja naravno. Podaja nam razloge, zakaj vaditi govor in nas opremi??? dviga učenčevu sposobnost, učitelju pa omogoča učenje, popravljanje napak, ponavljanje in načrtovanje razvoja.

Učencem je všeč, če so teme izbrane tako, da jih zanimajo.

Najbolj naraven način, da jih pripravimo h govorjenju, je, da jim ponudimo situacijo, ki od njih zahteva izmenjavo idej, mnenj, informacij, potrditev ali zavrnitev in oblikovanje predlogov.

Razprava je najučinkovitejša v manjših skupinah, da posamezni učenci čim dlje govorijo. Čeprav nekateri neradi govorijo, z redno diskusijo izgubijo strah in se počutijo bolj samozavestno.

Najučinkovitejše število za diskusijo je tri. Ko jih pustimo, da vadijo v majhnih skupinah, postanejo bolj sigurni vase in v nastopu pred celim razredom prosto izražajo svoja stališča.

Učiteljeva naloga je, da samo spremlja dogajanje, si beleži za kasneje, in če je potrebno, pomaga.

Učitelju koristi, da se vnaprej odloči, čemu bo posvečal pozornost in to tudi pove. Pomembne sopozitivne povratne informacije, poudarimo, da bomo dobre primere delili z razredom. Izmenično smo pozorni na posamezna področja slovnice, besedišče in ločila. Ni potrebno, da razprava traja celo šolsko uro, to naj bo krajša aktivnost, še posebno za začetnike.

Kot vsak učitelj dobro ve, poznavanje slovnice in besedišča še ne omogoča tekočega govora.

Tekoče govorjenje zahteva svoj čas in je linearni proces. Učenci s trudom obvladujejo slovnico in izgovorjavo ter sočasno zberejo svoje misli in jih še posredujejo. Učenčeva pozornost je usmerjena na več stvari hkrati in to vpliva na tekoče izražanje.

Da bi dosegli tekoč govor, je potrebno določene procese avtomatizirati. Bolje je, da vnaprej pripravimo sklope besed in se jih učenci naučijo kot celoto. Tako govorec poveže in avtomatično uporabi pogoste in znane sklope ter osvobodi misli, da je pripravljen uporabljati zapletenejšje jezikovne strukture kot na primer sopomenke.

To se dogaja na vseh ravneh znanja, vključno z najnižjimi. Poučevanje sklopov nudi dodatno oporo učencem, da se počutijo sposobne in dobro opremljene.

2.2. Dejavnosti

Ogrevanje z uporabo TPR

Cilj: učence pripravimo do tega, da izrazijo in branijo svoje prepričanje.

Umaknite mize, da ne bodo na poti, in postavite učence na konec razreda, lahko pa jih enostavno odpeljete ven, na igrišče.

Povejte jim, da boste rekli dve besedi in za vsako boste pokazali v drugo smer. Glede na to, kar boste rekli, se bodo učenci premikali.

Zakličite: Blue in pokažite na levo in Red ter pokažite na desno.

Ko so se učenci razporedili, jim povejte, da naj si najdejo partnerja iz druge skupine.

Razložiti morajo, zakaj imajo raje to barvo in ne tiste, ki so jo izbrali drugi.

Če je razred majhen, lahko imate samo dve skupini, ki bosta diskutirali čez določeno mejo.

Tudi naslednji pari bodo pri tej vaji uspešni:

mountain – sea

sun – moon

vegetables – meat

football – swimming

rap music – pop music

rap music – classical music

Kontroverzne teme

Če so te teme učencem blizu, diskusija hitro steče in se lahko razvije v prepir.

Tudi tu je koristno, da diskutirajo v majhnih skupinah, damo povratne informacije celemu razredu in pazimo, da ostanejo pozorni tudi, ko poslušajo mnenja drugih skupin.

Izogibamo se tem, o katerih imajo vsi enako mnenje in bi se odločili za isto stran.

Diskusija bi se težko razvila, če so teme naravnane okoli mlade generacije ali stare generacije:

1. The Internet does more harm than good.
2. Punishment never does any good.
3. Married people are happier than unmarried people.
4. Education doesn't happen in schools.
5. Travel is the best education.
6. Fashion contributes to social success.
7. Tourism brings progress.
8. Mobile phones are useful in the classroom.
9. Patriotism is outdated. We are part of a global world.
10. You can only be wise when you get older.

Reševanje problema

Čeprav osebne stvari ponavadi vzbudijo zanimanje, lahko izberemo tudi druge, ker se dotikajo učencev ali predstavljajo izziv.

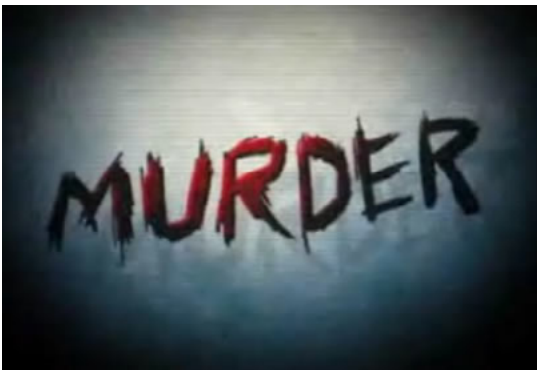
Vaje so lahko različnega tipa:

- Branje posameznih informacij in sestavljanje informacij, ki jih imajo posamezniki, da dobimo rešitev.
- Izbiranje določene osebe glede na podatke, ki smo jih dali, npr.:
 - ✓ which prisoner to release on parole
 - ✓ which candidate to choose for a job
 - ✓ which person should receive a prize
- Odločanje o postavitvi:
 - ✓ Which houses to allocate to different families on council property
 - ✓ Which animals to place next to each other in a zoo
 - ✓ Which students to seat where in a class
 - ✓ Which classrooms to have next to each other
 - ✓ Which guests to seat next to each other at a dinner

Pri tej aktivnosti lahko učence na nižji stopnji učenja opremimo z načrtom, da si lažje predstavljajo različne možnosti. Višji nivoji se bodo znašli sami in narisali načrt kot del naloge. Primer je prikazan v dodatku 1.

Reševanje problema: Zločin – televizijski stil

Ker je zločin temelj mnogih zabavnih oddaj in nadaljevanj, bodo številne naloge, povezane s to temo, vzbudile zanimanje pri učencih. Zločin, ki naj bi ga razrešili, simulira situacijo, za katero se učenci zanimajo, ker kriminalne preiskave predstavljajo skrivnost, in ker so se že kdaj doma igrali detektive.

Primer Skrivnostnega umora je v dodatku 2.

3. KULTURNA ORIENTACIJA

3.1 Zakaj kultura

Učenje jezika naj ne bi pomenilo le, da se učimo brati, govoriti, pisati in poslušati v tem jeziku. Znati moramo tudi učinkovito nastopiti in sodelovati na področju kulture. Sposobnost lingvističnega komuniciranja ne pomeni nujno isto kot učinkovito delovati, ko komuniciramo v določeni skupnosti.

Kot smo omenili že v uvodu, jezika ne moremo ločiti od kulture, ker je dejansko produkt te kulture in obratno. Je komunikacijsko sredstvo, pisno in ustno, skupine ljudi, ki si delijo pogled na svet, prepričanje, vrednote in norme. Teh skupnih stvari se otrok nauči že v zgodnjem otroštvu, podobno kot jezika in pridobljenih komunikacijskih kompetenc.

V vsaki skupnosti je ogromna mreža povezovalnega znanja, ki odraža, kaj ljudje v tej skupnosti cenijo in v kaj verjamejo. Večina se podreja podobnim družbenim normam, imajo skupne moralne vrednote in delijo običaje in navade, ki izvirajo iz temeljnih vrednot. To vpliva na vedenje, govorico telesa, kodiran jezik (jezik, ki ga ne razumemo dobesedno, ampak ima drug pomen) in posredno na deljeno znanje.

Učitelji se osredotočijo na dve glavni področji kulturnega razvoja:

- Dviganje zavedanja in občutka za splošno kulturno raznolikost vključno z zavedanjem, da naš način ni vedno merodajen.
- Izkoriščanje in odkrivanje kulture ciljnega jezika

Učitelj naj opremi učence ne samo z medkulturnim znanjem, ampak tudi z medkulturnimi veščinami, to je s sposobnostjo, da se odzivajo (razume in deluje) znotraj ciljne kulture, ki je drugačna od njihove. Nekatere od teh veščin so odprtost, toleranca, rahločutnost, zmožnost spopadanja z dvoumnimi situacijami, ko oseba ni prepričana, kaj nekaj pomeni in kako naj se odzove v določeni situaciji.

3.2 Učenje o kulturi z jezikovnimi dejavnostmi

3.2.1 Aktivnosti: Dviganje zavesti

Veliki C in mali c

Cilj: Razlikovanje med kulturo kot umetnostjo in kulturo kot sistemom vrednot in prepričanj.

Dajte učencem seznam besed na karticah:

opera, towns, literature, language, driving habits, ballet, visual art (paintings), film, classical music, gender roles, body language

Oblikujte pare in ti naj kategorizirajo besede.

Vprašajte: Which words go together?

Naredite povzetek in ga predstavite celemu razredu.

Vprašajte jih, kaj je kulturno v njihovi skupnosti, kako bi opisali mesta, vlogo spolov, vožnjo, ...

Razpravljajo naj o različnih navadah v različnih državah.

Cilj je spoznanje, da vse te besede tvorijo kulturo (z majhnim c: kulture) neke dežele ali skupnosti.

Ta aktivnost je namenjena omogočanju učencem samostojno odkrivati razliko med kulturo, pisano z malo ali veliko začetnico v angleščini.

Kaj je kultura (Kulture)?

Ko končamo s prejšnjo aktivnostjo, jih vprašamo, kaj jim poleg tega še pomeni kultura. "What is kulture to you? What do we mean when we say in XXXX (the name of your country), we have a different kulture from?"

Na tabli nastavimo miselni vzorec z besedo "kulture" na sredini. Sledimo navodilom:

Učenci naj razmislijo pri sebi, po čem se njihova dežela razlikuje od dežel, ki so jih že obiskali. Navedejo naj vsaj en aspekt kulture, ki se ga lahko domislijo.

Učenec lahko reče:

Towns

Na tablo napišemo TOWNS kot izbrano temo.

Vprašamo jih, po čem se mesta razlikujejo.

Če ne napredujejo preveč dobro, jih spodbudite s predlogi:

houses, streets, traffic, types of transport and any others they can think of which are different in different countries.

Sedaj naj delajo v skupinah po tri do štiri. Vsaka skupina naj izdelava miselni vzorec na eno temo:

Food and Drink

Language

Social Life/Society

Routines

Type of Politics

Physical Behaviour

Business – corporate kultures in your country

Na koncu zberemo vse podatke in jih prikažemo na tabli ali izdelamo plakat s prikazom miselnega vzorca na temo kultura

Kulturna ledena gora

Cilj: Zavedanje Globoke kulture.

Napišite WYSIWYG na tablo in povedo naj, kaj pomeni.

(WYSIWYG je akronim za What You See Is What You Get).

Na tablo narišite ledeno goro. Uganejo naj, kaj ste narisali in jih povprašajte o podobnostih s kulturo.

Cilj tega je, da se spomnijo ugotovitev iz prejšnjih vaj in se odločijo, kam bi jih postavili:

Vidno – lahko razpoznavno.

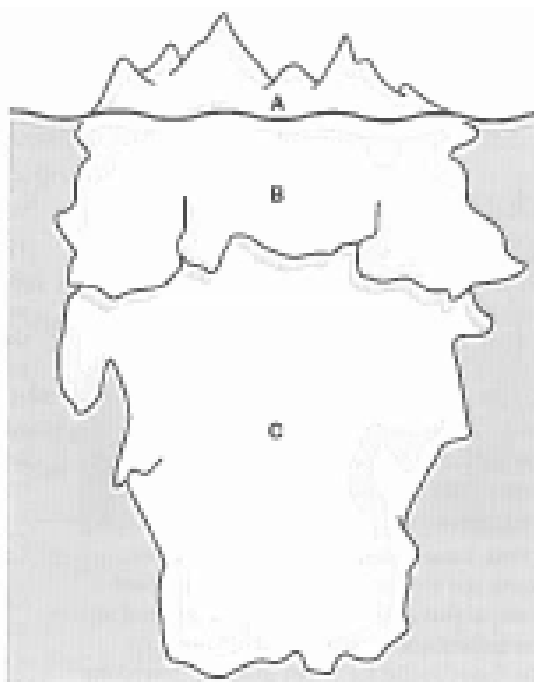
Pod površjem – ni jasno, dokler ne spoznamo ljudi in kulture malo bolje.

Globoka kultura – dejstva, ki jih težko odkrijemo, in ki jih spoznamo, ko se dodobra seznanimo z ljudmi in kulturo, ali če spoznamo nekoga, ki nam bo to pojasnil

Kar vidimo

Neopazno

Globoka kultura

Razmislijo naj o svoji kulturi in v parih ali manjših skupinah (tri do štiri) razpravljajo, kam bi umestili naslednje besede:

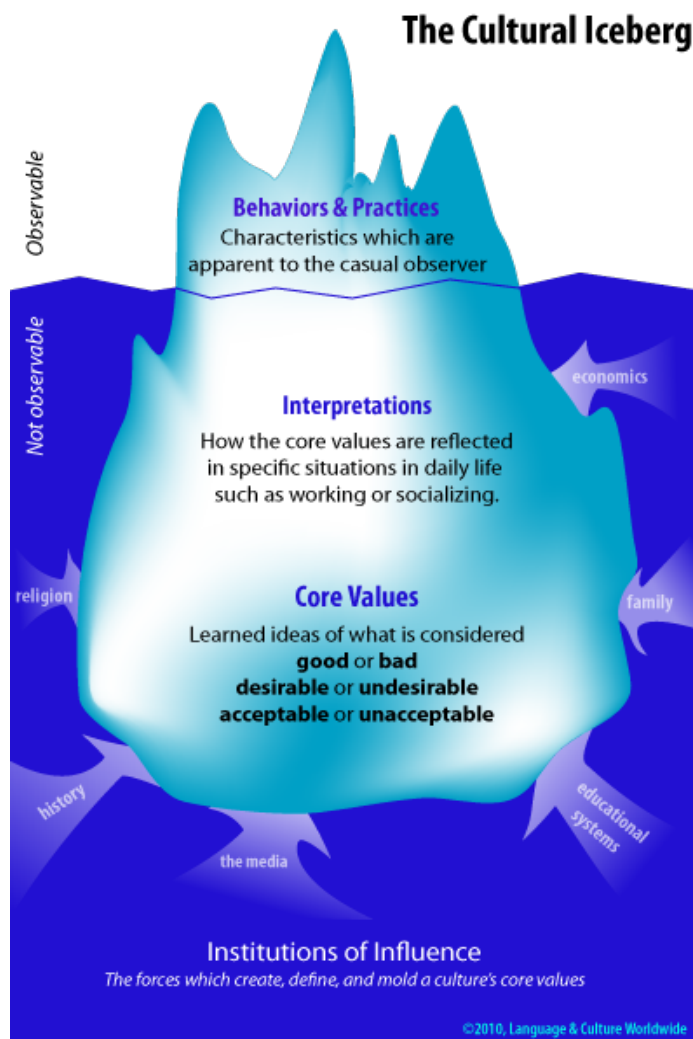
Age/Thoughts and perspectives/Actions/Gender/Life Experiences/ Behaviours/Sexual Orientation/Language/Race/Religion/Style/Balance between Work and Home/Corruption/

Directness of Speech/Gender Roles/Personal Friendship/Physical Gestures.

Ledeno goro dopolnijo še s svojimi zamislimi.

Omenite:

Social Organisation and Class/ Greetings/Democracy/Emotion shown in public/Family Life/Press and other Media/Punctuality/Treatment of outsiders and foreigners/Values and Beliefs/Physical Abilities/Politeness/

vir: <http://blogs.isb.bj.edu.cn/mcgowan/2013/08/14/cultural-iceberg/>

3.2.2 Aktivnost: Lastna kultura

Časovna kapsula

Cilj: Odločiti se je treba, kateri elementi najbolj predstavljajo kulturo učenčeve države in kaj bi dali v časovno kapsulo.

Razložite učenecom, da boste na šolskem terenu zakopali časovno kapsulo, ki jo bodo odprli čez sto let. Sporazumeti se morajo o desetih elementih, ki jih bodo zakopali in tako ohranili za prihodnje rodove.

Še prej pa si ogledajo kratek posnetek:
<http://www.youtube.com/watch?v=2v2JcpIIQU>

Za vajo bralnega razumevanja delajo v parih in raziskujejo določeno leto:
poglejte: http://www.school-for-champions.com/history/start_fire_facts.htm#.U5m-mwzOKDIU
za informacije o imenih in dogodkih, omenjenih v pesmi "We Didn't Start a Fire" which accompanies the videoclip.

Besedilo najdemo:
<http://www.azlyrics.com/lyrics/billyjoel/wedidntstartthefire.html>

Učenci sprašujejo o imenih v pesmi in par, ki ima odgovor, ga pove naglas.

Razdelite učence v skupine po pet. Vsaka skupina naredi svoj seznam stvari, ki bi jih izbrali.

Cel razred razpravlja o zamislih.

To aktivnost lahko razširimo:
Naj se odločijo za 15-20 elementov.

Aktivnost razširimo tako, da vsaka skupina izdela video z uporabo posnetkov, slik, glasbe, ...
Video lahko naredijo v Windows Live Movie Maker ali v iPhoto, ki ju učenci že pogosto uporabljajo.

Predstavitev lastne kulture

Učence opremimo z besedami.

physical contact	dress	role of religion	political system
punctuality	taboos	speech volume/sound	climate
humour	gestures	communications	politeness to outsiders
gender roles	population	body language	handshakes/greetings
respect for age	beauty	risk/uncertainty	density/spread
role of authority	work-life balance	political system	class distinctions
emotional displays	centralisation of power		physical distance
individualism vs collectivism			

Besede naj razdelijo v tri skupine:

Structural
Social
Physical

Ko končajo, vsak par predstavi svoje delo in uporabi zgornje elemente.

Do's and Don'ts – Pazimo na vedenje

Z ozirom na prejšnjo nalogo, učenci delajo v parih, da dopolnijo seznam priporočljivih in prepovedanih stvari za obiskovalce njihove dežele.

Pripravijo brošuro ali plakat za turiste in obiskovalce.

Govorica telesa - pregled

Učenci naj podajo primere telesne govorice, kot npr. geste, izraze, gibe rok, prekrižane noge, praskanje po glavi, kimanje, odkimavanje, ...

V skupinah po šest se odločijo za največ 15 izrazov in gest. Izpolnijo tabelo

1. Shaking head up and down									
2. Shaking head sideways									

Učenci opazujejo ljudi v družabnih situacijah in obkljukajo obnašanje, ki ga opazijo.

Podatke kasneje zberemo in učenci se odločijo, kaj je najbolj značilno za njihovo državo.

3.2.3 Aktivnosti: Druge kulture /kultura ciljnega jezika

Kulturni napotki

Nadaljevanje prejšnjih dveh aktivnosti bi lahko bila naloga o drugi državi. Naslednja povezava nam pomaga najti razred, ki bi bil pripravljen sodelovati s podatki o svoji državi.

Pošljite prošnjo na naslednji naslov

e-Twinning strani: www.etwinning.net

Na ta način lahko razreda izmenjata Do's & Don'ts in ostale informacije o sprejemljivem in nesprejemljivem vedenju in telesni govorici. Pripravijo lahko kulturne napotke o svoji državi. Ta aktivnost pokaže, kateri aspekti kulture so očitni, jih opazimo takoj in kateri so bolj prikriti. Ko damo učencem možnost odločanja, kaj bodo izbrali, razvijamo njihovo samostojnost in ustvarjamo zanimanje.

Učenci lahko pripravijo vprašanja za svoj partnerski e-Twinning razred. Odločijo se, kaj bi radi vedeli in na katere situacije bi se radi pripravili, npr. kako se obnašati v neki družabni situaciji, o čem se neradi pogovarjajo in podobno.

Kulturne dileme

Učenci lahko pripravijo vprašanja za izbirni kviz z do 10 vprašanji. Zamislijo si situacije, v katerih bi se lahko znašli, in ker ne bi vedeli, kako reagirati, bi lahko bili nevljudni.

For example:

1. You are invited to a Maltese home for dinner.
 - a. You decide to take a bottle of wine as a gift.

- b. You decide to take flowers.
c. You don't take anything at all.
2. You walk into a Maltese shop to buy something.
a. You just ask for the item you want to buy.
b. You smile and say hello to the shop assistant before asking.
c. You say: Good morning, fine weather, isn't it?
3. A Maltese colleague invites you home for dinner, at 8pm.
a. You turn up on time.
b. You turn up before 8pm.
c. You turn up at around 8.15pm.
4. You have been accepted as an intern in a Maltese company, to work as an office assistant. For your first day, you are not sure what to wear.
a. You wear a suit and tie.
b. You wear shorts and flip-flops because you want to go to the beach afterwards.
c. You wear something casual but smart.

Razreda si izmenjata kvize, po elektronski pošti pa izmenjata tudi odgovore in možna vprašanja.

Pomembno je, da učenci razumejo, da ni knjige pravil, ki bi ji lahko zaupali. Morajo razviti strategije za poznavanje kulture od opazovanja do aktivnega preizkušanja, kar Kolb imenuje eksperimentalni stil učenja.

(Kolb, D.A. 1984 Experiential Learning: Experience as the source of learning development, Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall)

3.3 Učenje jezika s kulturo in kulture z jezikom

V zgornjem poglavju so se učili o kulturi z jezikovno naravnanimi vajami.

V tem poglavju bomo raziskali, kako deluje učenje jezika v kulturnem kontekstu.

3.3.1 Uporaba avtentičnega gradiva

Avtentična gradiva uporabimo za pridobivanje informacij o kulturi dežele in za učenje jezika.

Avtentično gradivo je:

- filmi,
- televizijske oddaje,
- humor/komedije/besedila/risanke,
- pesmi,
- športna poročila,
- časopisi/spletni časopisi,
- reklame.

Uporaba avtentičnega gradiva zahteva načrtovanje in pripravo, saj je v nasprotju z učbeniki namenjeno naravnim govorcem in ni razvrščeno v nivoje.

Nekaj nasvetov za dostop do avtentičnih besedil:

- Uporabite kratka besedila, ker dolga učence odvrtaajo.
- Razdelite dolgo slušno ali bralno besedilo na krajše odlomke.
- Dopustite učencem da lahko, če želijo, poslušajo večkrat.
- Postavite kontekst ali izvor besedila vnaprej, da lahko takoj začnejo z ugibanjem.
- Prej obdelajte zapletenejše strukture in besedišče.
- Dodajte naslove, podnaslove, diagrame in slike, da olajšate razumevanje besedila.
- Vodite učence z vprašanji.
- Kjer je besedilo težko, pripravite lažje vaje, da ga približate učencem.
- Prilagodite težavnost svojim učencem.
- Po poslušanju jim dajte napisano besedilo.
- Pomagajte jim pri obnovi z opornimi točkami, na primer

I was reading an article about

What interested/surprised/annoyed me most was

What I found strange/curious/unbelievable was

I thought you might be interested because

I'm not sure I agree with

Te aktivnosti so označene kot vaje za spoznavanje kulture, lahko pa jih uporabimo za jezikovne aktivnosti, pred prejšnjimi vajami, med njimi in po njih. Učitelj se lahko odloči, če bo dodal več kulture in manj jezika ali obratno.

Če se boste posvetili jeziku, je tu nekaj napotkov:

1. Naredite vajo vstavljanja (gap-fill).
2. Učenci naj dopolnijo povedi.
3. Učenci naj predvidevajo, kaj bodo delali, ko končajo, pa naj to potrdijo.
4. Vaja prav/narobe.
5. Postavijo naj si vprašanja, kaj pričakujejo v besedilu.
6. Razvrstijo naj pomešane odlomke.
7. Narekujejo besedilo in izpustijo besedo (uporabite piščalko), učenci naj jo nadomestijo.
8. Poiščejo naj besede s posebnim naglasom.
9. Podčrtajo naj naglašene besede.
10. S svojimi besedami naj predstavijo podatke, ki so jih dobili v besedilu.
11. Predstavijo naj informacije z diagramom ali grafom.
12. Različne skupine naj obdelujejo dele besedila in jih nato povežejo.
13. Za filme poiščite transkripte, naredite izbrise.
14. Pomešajte dele dialoga iz filma, zavrtite film in naj sestavijo dialog.
15. Naj gledajo odlomek filma brez zvoka in sami napišejo besedilo.

3.3.2 Dejavnosti

Stili komunikacije

Filmi so čudovito sredstvo za učenje, ker vsebujejo veliko dialogov in ponujajo vizualni aspekt, kar pomaga razumeti besedilo.

Ponavadi scene iz filma uporabimo za preverjanje razumevanja.

Lahko pa jih povprašamo o čustvenem odzivu na odlomek iz filma. Filmi niso le učno sredstvo, ampak so zabavni in učence motivirajo.

Odkrijejo nam kulturne norme. Učenci naj analizirajo sceno iz filma z različnih vidikov:

- Geste,
- obrazna mimika,
- telesna govorica,
- razdalja med govorcema,
- stopnja formalnosti,
- ton in glasnost,
- naslavljanje ljudi.

Še drugi aspekti:

- so družine velike ali majhne;
- so formalni ali neformalni v odnosu s prijatelji in družino;
- kako posredujejo informacije;
- o čem se pogovarjajo;
- vloga spolov;
- obravnavajo ženske drugače od moških.
- se izogibajo konfliktom.
- kako plačujejo v restavraciji, kdo plača;
- kako se oglašajo na telefon;
- kje stanujejo.

Pogovorijo se o opažanjih in ugotavljajo kulturne razlike med svojo domovino in ciljno državo:

- Ali uporabljajo formalni ali neformalni jezik? V katerih situacijah?
- Uporabljajo vljudni jezik ali so bolj direktni?
- Se pogosto opravičujejo?
- Uporabljajo natančen jezik, zapletene strukture ali kratke stavke?
- Kako se pozdravljajo, poslavljajo...?

Jezik naravnih in nenaravnih govorcev

A. Pogovorni jezik

Namen tega jezika ni podajanje informacij, ampak oblikuje "small talk" in krepi občutek družabnosti.

Na primer spoznavanje, pozdrav, vljudnostne fraze:

“How are you?”, “You’re welcome.”, “Have a nice day!”, “Nice weather, isn’t it?”,
Take care!”, “What’s up?”, itd

Ti izrazi, imenovani fatični jezik, odpirajo komunikacijske kanale.

Če jih govorec ne pozna,

“How are you?”

na primer izzove natančen opis namesto enozložnice “fine.”

Zato je potrebno raziskati socialne funkcije jezika. Učenci lahko zato preučijo video (YouTube je idealni vir), da se seznanijo z jezikom, ki ga uporabljamo za pozdravljanje, na primer. Lahko ločeno opazujemo, kako se pozdravljajo moški, kako ženske in jih primerjamo z jezikom in navadami v svoji deželi.

B. Izkušnje nenaravnega govorca

Učence razdelimo v skupine po tri: učenec A pove učencu B kratko anekdoto v maternem jeziku, učenec C pa opazuje govorico telesa in ostale lastnosti opisane v stilih komunikacije zgoraj.

(Ko pripoveduješ zgodbo v svojem jeziku, uporabljaš cel razpon intonacije in paralingvistične elemente, kot so gestikulacija, telesna govorica, obrazna mimika, ki so tipični za tvojo kulturo. Francoz bo gestikuliral močneje kot Britanec, Maltežan ali Italijan pa bosta divje gestikulirala.)

A si predstavlja, da je tujec, obiskovalec iz dežele ciljnega jezika.

A ponovi zgodbo, uporablja isti jezik pred istim občinstvom (učencem B), le da tokrat govori kot nenaravni govorec. C opazuje in beleži gestikulacijo in ostale lastnosti.

Potem primerjamo razlike v teh dveh pripovedih in jih opišemo. Tako osvetlimo ne samo razlike v telesni govorici, ampak tudi v hitrosti govora, intonaciji, kar morda učenci prej niso opazili.

Televizijske oddaje

Vsi televizijski kanali predvajajo oddaje, ki so priredbe svetovno znanih oddaj, kot so Najšibkejši člen, Milijonar in drugi, resničnostne šove itd. Te oddaje poskušajo čim bolj oponašati origina, saj želijo imeti uspeh po vsem svetu.

Po drugi strani pa imamo strogo nacionalne programme.

Primerjamo vodnike TV-programov po različnih državah, dobimo jih na spletu, in poudarimo različne žanre oddaj:

- novice,
- šport,
- politika,

- komedija,
- tuje oddaje,
- filmi,
- kriminal ,
- nadaljevanke in limonade.

Učenci lahko debatirajo o številu nacionalnih oddaj v primerjavi s tujimi ali oblikujejo tabele in grafe s televizijskim sporedom.

Humor/komedija

O humorju smo v tem priročniku že govorili in opisali veliko dejavnosti, povezanih s šalami in humorjem. Tudi v tem poglavju ga moramo omeniti, ker je v veliki meri del kulture.

Poznamo več vrst humorja:

- duhovit, prefinjen humor, pogosto z igro besed,
- akcijski humor,
- satirični humor,
- suhoparen humor,
- straniščni humor,
- šale na račun drugih,
- norčevanje iz sebe.

Čeprav je humor univerzalen, saj ga poznamo v vsaki kulturi, je vendarle vezan na določeno kulturo. Humor težko preseže kulturo: šala se izgubi v prevodu.

Različne kulture uporabljajo humor, da opišejo sebe in poudarijo drugačnost: Britanci stresajo šale na račun Ircev, Nemci o Bavarcih, Holandci in Flamci drug o drugemu. Pogosto obstajajo zgodovinski razlogi za poniževanje drugih.

Zanimivo je, da teh šal pogosto ne razumejo drugi govorniki tega jezika. Šale o Ircih bo Avstrelc drugače dojemal kot Anglež. Avstrijcem in Švicarjem se morda šale o Bavarcih sploh ne bodo zdele smešne. Jordanci imajo šale o "Saltcih", prebivalcih mesta Salt, ki bodo nerazumljive ostalim Arabcem.

Židje, Maltežani in Škoti se šaliijo na svoj račun, Japonci pa NIKOLI.

Primerjanje različnih vrst humorja nam veliko pove o kulturnih razlikah. Pozornost lahko posvetimo jeziku, ki se uporablja za pripovedovanje zgodb, šal in anekdot.

Šport

Koliko časa mediji posvečajo določenemu športu, veliko pove o njegovi popularnosti in razlogih zanjo.

Na Malti, na primer, je vaterpolo na stalnem udaru medijev, ker je tipičen sredozemski šport, o smučanju, hokeju in športih zimskih dežel pa je zelo malo govora (kot večina Evrope, je tudi Malta nogometni navdušenec).

Podobno je tudi v veliko drugih državah, kjer je nogomet (soccer) nacionalni šport, v ZDA pa imajo raje ameriški nogomet. Kriket in ragbi sta po drugi strani popularna v državah Commonwealtha.

Športni komentar

O kulturi pa nam ne pove veliko samo pozornost, namenjena športu, ampak tudi športni komentarji, ki jim učenci lahko prisluhnejo in jih primerjajo.

Športni komentarji se razlikujejo na naslednjih področjih:

- Kaj pravi komentator, ali le opisuje dogajanje?
- Omenja podrobnosti, podatke, zgodovino?
- Je komentator eden, dva, več, se pogovarjajo?
- Je število komentatorjev pri različnih športih enako?
- Je komentator pristranski ali nevtralen?
- Je komentator vedno moški?
- V kakšnem tonu poroča?
- Je vedno vesel, hitro govori ali menjava glasnost?

Primerjajte dolžino vzklika "GOAL" v različnih državah in pristranskost komentatorja.

Prinesejo naj športne časopise, članke v svojem jeziku in jeziku, ki se ga učijo.

Primerjajo naj, kako isti športni dogodek obravnavajo v različnih državah.

Primerjajo naj:

- Ali so dejstva enaka?
- Ali o njih poročajo različno?
- Kakšen stil jezika uporabljajo?
- Kakšen jezik uporabljajo?

Časopisi (Newspapers)

Tudi časopisne članke lahko primerjamo med sabo.

Naj še enkrat poudarimo, da morajo časopisne članke izbrati sami.

Za nalogo lahko primerjajo, kako o podobnih novicah poročajo v različnih državah.

Katere novice, škandali so na prvi strani?

Je politika na prvem mestu?

Učenci naj primerjajo:

- Ali so dejstva enaka?
- Ali o njih poročajo različno?
- Kakšen stil jezika uporabljajo?
- Kakšen jezik uporabljajo?

Reklame

Oglaševanje je donosen posel. Milijonski zneski grede v raziskave trga. Dobro je, da so učenci kritični do reklam, in da jih povežejo s svojo kulturo.

A. Dviganje zavesti

Tu je nekaj naslovov o kulturnih razlikah, učenci naj si jih ogledajo pred diskusijo:

HSBC Adverts – Cultural Differences

<http://www.youtube.com/watch?v=ALWwK7Vz4gY>

McDonald's Adverts in Asian countries:

http://www.youtube.com/watch?v=_d3SXLxzP3E

Differences – McDonalds in USA Vs China

<http://www.youtube.com/watch?v=a6r8HwHgm2E>

Coca Cola around the world

http://www.youtube.com/watch?v=_m6MTNb99Z8

Svetovne korporacije se morajo kar naprej prilagajati ciljnim kulturam, ki se razlikujejo med seboj. Kar je zaželeno nekje, je lahko drugje tabu.

Zaželenost nekega izdelka je povezana s prepričanjem in vrednotami določene kulture. Proizvajalec viskija ne bo imel dobička v islamski kulturi. Korporacije, kot na primer Coca Cola, so videle svojo priložnost v zaželenosti pijače, ki velja za moderno in "kul". Temelječ na predhodnem delu, ko so učenci identificirali aspekte svoje lastne kulture, lahko oblikujejo reklame, značilne za njihovo državo, in nato ugotavljajo, kako bi jih spremenili, da bi ugajale tudi drugim.

B. Kakšna vrsta oglasa? V čem je težava?

To je zelo dobra uvodna aktivnost. Obstaja anekdota o direktorju prodaje v Coca-coli, ki je šel v arabsko deželo in začel prodajati izdelek kot ameriški hit. Osnoval je veliko reklamno kampanjo.

Po nekaj mesecih je prodaja upadla. Ko so začeli ugotavljati, zakaj, jih je presenetilo nekaj, kar so spregledali.

Direktor, ki ni govoril arabsko, se je odločil osredotočiti reklamo na vizualno podobo in zanemaril jezik. Na reklamnem plakatu so bile tri podobe:

podoba umirajočega moškega, ležečega v puščavi;
podoba moškega, ki pije kokakolo;
podoba moškega, ki teče zdrav in vesel.

Ker ni dobro poznal arabskega načina življenja, je mislil, da bodo podobe zadostovale in poslale močno vizualno sporočilo. Prodaja je strmo upadla.

Zakaj?

Odgovor je namreč v kulturni razliki, Arabci berejo z desne proti levi.

C. Reklame in kulturne vrednote

Iz prejšnjega poglavja učenci že poznajo, kaj so kulturne vrednote. Vprašajte učence, na katere vrednote naj pomislimo, ko oglašujemo nov proizvod. Učenci izdelajo preglednico, ki prikazuje kulturne vrednote (dodatek 3) in si nato ogledajo reklame ter izpolnijo preglednico.

D. Zagovarjanje reklame

Na spletni strani YouTube je na voljo veliko oglasov, vendar ne nujno takšnih, ki so značilni za določeno državo. Učenci vsekakor poznajo TV-oglas.

Recite jim, naj si enega izberejo in o njem pripravijo kratek govor.

Aktivnost nadaljujemo s tekmovanjem za podelitev oskarja za reklame. Učenci naj izbirajo med naslednjimi kategorijami:

- Najsmešnejša reklama;
- Najboljši posebni efekti;
- Najboljši slogan;
- Najoriginalnejša reklama;
- Najboljša fotografija;
- Najboljši dialog;
- Najboljša sinhronizacija;
- Najboljša glasba;
- Najneumnejša reklama;
- Najslabša reklama.

E. Analiza reklame

V dodatku 4 najdete stran za analizo, ki jo lahko prilagodite svojim potrebam.

Učenci imajo nalogo primerjati krajevne oglase z oglasi kulture ciljnega jezika in razpravljati o ugotovitvah, ki so jih dobili z analizo.

Poglejte si tudi sledeče:

http://www.acphd.org/media/271383/barnga_instructions.pdf

Igra kart, ki spodbuja konverzacijo, saj učenci dobijo nasprotujoča si pravila igre.

<http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/educatrs/presrvce/pe3lk1.htm>

Spletne povezave za članke, ki osvetljujejo pomen večkulturnostnega izobraževanja pri današnjem pouku.

<http://www.njcu.edu/cill/vol7/leblanc-dicks.html>

Članek, ki proučuje spoznavanje kulture pri pouku francoskega jezika.

4. HUMOR

4.1. Zakaj humor?

Raziskave kažejo, da humor koristno vpliva na duševne in telesne vidike učenja. Pozitiven vpliv na duševnost se kaže v razbremenitvi stresa, smeh pa stimulira telesno aktivnost, ki znižuje delovanje stresnih hormonov. Napetost v razredu se bistveno zmanjša. Humor vzdržuje pozitivne občutke in pripomore k empatiji med učenci in učitelji.

Humor pospešuje učenje, saj si učenci več zapomnijo. Šalo bodo namreč povedali tudi prijateljem in staršem in utrjevali jezik.

Vseeno pa moramo biti pri uporabi humorja v razredu pazljivi. Šale morajo biti načrtovane, primerne in v skladu z vsebino in nikakor ne smejo biti žaljive.

V tem poglavju boste izvedeli načine uporabe šal in besednih iger v razredu.

Humor lahko uporabimo v jezikovne namene, kadar podajamo slovnična pravila ali razlagamo pomene besed. Aktivnosti ali igre vlog s humorjem vključujejo ustvarjalnost in besedne igre.

Bodite pazljivi:

- Ne vsiljujte šal – če jih učenci ne razumejo, nadaljujte z učno uro.
- Ne razlagajte šale – to uničuje užitek pri poslušanju.
- Ne razpredajte predolgo – smešne šale so kratke.
- Ne šalite se na račun učencev – to lahko izpade sarkastično.

Učiteljeva vloga je načrtovati uro tako, da učenci sami odkrijejo šalo. Razloži lahko le pomen posamezne besede ali poudari jezikovne strukture v šali.

Spoznali bomo šest pogostih tipov aktivnosti s šaljivim besedilom:

1. šale, povezane s slovnico in besediščem,
2. mešni citati,
3. branje za zabavo – smešne anekdote,
4. uganke,
5. napačno črkovanje,
6. stripi.

Aktivnosti vključujejo:

- predvidevanje smešnega dogodka,
- povezovanje besedila,
- vstavljanje glagolov v ustreznem času,

- ugotavljanje pomena besed,
- zbiranje besed iz kratkih šal.

Vsako izmed zgornjih aktivnosti lahko uporabimo za učenje različnih jezikovnih struktur. Priporočljivo je, da so učenci razeljeni v pare ali skupine po tri ali štiri, da povečamo vključenost, sodelovanje in zabavo.

4.2. Aktivnosti

A. Šale, povezane s slovnico in besediščem

Šale in anekdote z enim ali dvema časoma:

The Past Tense(s)

The Present Simple

Večina učencev povezuje preteklik s pripovedovanje zgodb in ne vedo, da uporaba navadnega sedanjika ustvarja zgodbo slikovito in postavi bralca v središče dogajanja.

Šale v času Present Simple:

Primer:

1. A priest is talking to a class of children about being good, and about going to heaven.

Then he asks: "And where do you want to go?"

"Heaven! Heaven!" cries one child.

"And what do you have to be to get there?" asks the priest.

Učenci naj predvidijo odgovor.

Odgovor:

"Dead! Dead!" shouts another.

2. A teacher asks her class, "What is the chemical formula for water?"

One little child excitedly replies: "HIJKLMNO"!

The teacher, puzzled, asks, "What on earth are you talking about?"

Učenci naj predvidijo odgovor.

Odgovor:

The boy replies, "Yesterday you said it was H to O!"

Te šale lahko vodijo v pogovor o tem, da je povedni način v sedanjiku večkrat uporabljen v anekdotah, komentarjih (športnih komentarjih) ter filmskih in knjižnih kritikah.

Šale v času Present Perfect/Present Perfect Progressive:

Primer:

Poveži dele šal:

1. How do we know that carrots are good for the eyes?
2. I put an ad in the paper looking for a husband, and all the replies say the same thing:
3. Why have you bought another bag of mothballs?

- a. Take mine!
- b. I've been trying to kill them all morning, but I've only hit one!
- c. Have you ever seen a rabbit with glasses?

Šale v pogojnem odvisniku:

Pri naslednjih šalah morajo učenci vstaviti pravilno glagolsko obliko.

1. What (you do) if you (be) in my shoes?
Buy a new pair.
2. What (you do) if I (throw) a grenade at you?
Pull the pin out and throw it back.
3. If you (break) your legs falling off that wall, (do not) come running to me!
4. If you (find) some money, (you keep) it?
No, I'd spend it!

Napačno razumljene povedi:

Pri tej aktivnosti morajo učenci ugotoviti, katera slovnična napaka naredi stavek smešen. Stavek skušajo popraviti.

Primer:

1. *Wanted:* A room by two gentlemen 30 feet long and 20 feet wide.
2. *Sign outside Pizzeria:* Try our Pizzas! None like them.
3. It takes many ingredients to make our burgers great but, the secret ingredient is our people.
4. *Lost:* Wallet belonging to a young man made of calf skin
5. *A tailor's guarantee:* If the smallest hole appears after six months' wear, we will make another absolutely free.
6. *Sign in laundry:* Automatic washing machines. Please remove all your clothes when the light goes out.
7. *Sign near school:* Slow children crossing.
8. *Warning at a safari park:* "Elephants Please Stay In Your Car."

Smešna slovnica – uporaba multimedije

YouTube je spletna zakladnica vseh mogočih tem. Videi, ki prikazujejo ljudi, ki počnejo zanimive stvari, pomagajo učencem spoznati uporabno plat jezika. To dosežemo s poslušanjem, poistovetenjem, parafraziranjem ali opisovanjem

Primer:

Najdemo ustrezen posnetek (npr. Mr. Bean).

Učence prosimo, da sedejo obrnjeni drug proti drugemu. Eden izmed učencev gleda

ponetek, drugi pa je proti ekranu obrnjen s hrbtom.
Ugasnemo zvok in predvajamo posnetek.
Učenec A (ta gleda posnetek) začne opisovati, kaj se dogaja na posnetku, učenec B pa posluša.
Na polovici posnetka zamenjata vlogi.
Ta aktivnost zahteva uporabo časa the Present Progressive.

B. Šale z besediščem:

1. Nekatere šale zahtevajo ugotavljanje pomena posameznih besed iz sobesedila.

Primer:

What is an 'airhead'?

How do you make an *airhead* laugh on Friday?

Tell her a joke on Monday.

Why don't *airheads* get coffee breaks?

Because it would take too long to retrain them afterwards.

What would an *airhead* say if her doctor told her she was pregnant?

Is it mine?

2. Šale, ki spodbujajo uporabo slovarjev:

Učenci so razdeljeni v skupine po tri. Izročimo jim besedilo, ki ga morajo razumeti (dovoljena je uporaba slovarjev).

How to impress a woman:

Compliment her, cuddle her, kiss her, caress her, love her, stroke her, comfort her, protect her, hug her, wine and dine her, purchase gifts for her, listen to her, respect her, stand by her, support her, go to the ends of the earth for her.

How to impress a man:

.....

Učenci se posvetujejo o vsebini in ustvarijo šalo.

Odgovor:

How to impress a man:

Arrive naked with beer.

3. Razpolovljene šale omogočajo gibanje po razredu:

Na medmrežju poiščimo nekaj šal. Nekaj spletnih naslovov je napisanih na koncu tega poglavja, obstaja pa jih še veliko več s poudarkom na humorju. Imeti morajo najmanj dva odstavka.

Razrežemo jih na dva dela, tako da šala ni razumljiva, če preberemo le polovico. Imeti

moramo tri do štiri šale, ki jih razrežemo na dva dela. Vsakemu učencu damo polovico listka, ki ga morajo skrbno prebrati in pomisliti na podobno šalo v svojem jeziku. Učenci se gibajo po učilnici, na hitro opišejo svoj del šale, dokler ne najdejo nekoga, ki ima še drugi del. Nato preberejo šalo vsem. Ko končajo, poiščejo par in si z njim izmenjajo šale.

Ta dejavnost vključuje aktivno gibanje in se osredotoča na branje, parafraziranje in govorne veščine.

C. Duhoviti citati:

Citati so zanimivi, še posebej če so jih izrekle slavne osebe. So kratki, pogosto duhoviti in jih lahko uporabimo za uvod v besedilo ali za vajo povezovanja.

Povezovanje – primer za vajo povezovanja lahko najdemo v dodatku 5.

Za nadaljevanje naloge lahko rečemo učencem, naj razpravljajo o sporočilu citata.

Pomešani citati – da izboljšamo poznavanje besednega vrstnega reda, rečemo učencem, naj postavijo besede v pravilni vrstni red.

Primer:

do uncommon life you you attention common when an in command things the in way
will the world the of

Odgovor:

When you do the common things in life in an uncommon way, you will command the attention of the world.

George Washington Carver (1864 – 1943)

D. Razširi poved – Učenci dopolnijo manjkajoče besede

Primer:

Besede se pojavijo v pravilnem vrstnem redu:

“Whenever/asked/if/do/job,/tell/‘Certainly/can!’/busy/find/how/do.”

Theodore Roosevelt

Odgovor:

Whenever you are asked if you can do a job, tell them, “Certainly I can”. The get busy and find out how to do it.

E. Smešne anekdote:

Učenci preberejo šalo in jo poskušajo sami nadaljevati. To izboljša bralne sposobnosti in izzove razpravo med učenci. Spodbuja kreativnost.

Primer:

A new teacher was trying to make use of her psychology courses. She started her class by saying, “Everyone who thinks they’re stupid, stand up!” After a few seconds, Little

Johnny stood up. The teacher said, "Do you think you're stupid, Little Johnny?"

.....

Odgovor:

"No, Miss, but I hate to see you standing there all by yourself!"

F. Uganke

Uganke so kratka vprašanja, ki spodbujajo razmišljanje.

Primeri:

How do you know if you're overweight?

You step on the scales and it says: To be continued ...

What do you give a man who has everything?

A woman to show him how everything works.

What goes up as it comes down?

An umbrella.

Tovrstne uganke lahko služijo kot vaje za povezovanje, vstavljanje besed in podobno.

Učence lahko dodatno spodbudimo z glasovanjem za najboljši odgovor. Učenci tekmujejo, kar jih spodbudi k sodelovanju, zavzetosti, ustvarjalnosti in celo h gibanju, če so odgovori napisani na papirju in razstavljeni po učilnici. Učenci preberejo vse odgovore in jih ocenijo od ena do pet. Odgovor, ki zbere največje število točk, zmaga.

G. Tiskarske napake in pomote

Tiskarske napake, ki jih najdemo na jedilnih listnih, znakih, reklamah in še kje pogosto izzovejo smeh. V takšnem tipu nalog učenci ugotavljajo, katere besede lahko povzročijo nesporazum in jih parafrazirajo, da popravijo napake.

- Ta naloga vključuje natančno branje z osredotočanjem na besedišče ali slovnico.
- V dodatku 6 je primer.
- Za spremembo jim lahko ponudimo znake ali obvestila in jih vprašamo, zakaj so neumna.
- V dodatku 7 je primer.
- Poiščite smešne napake na YouTubeu in uvedite uporabo multimedije v razredu. Učenci naj poslušajo in vstanejo, ko zaslišijo besedo, za katero mislijo, da je napačna. Besede ne izdajo. Ta vaja bo dala priložnost za razumevanje tudi učencem s šibkejšimi spretnostmi slušnega razumevanja.
- Na spletu poiščite »Exam Howlers« ali »Gaffes«, kjer boste našli zabavne spodrsaljaje pri pisnih preizkusih

<http://www.soulgrowth.co.uk/editors%20page/exam.htm>

H. Stripi

Večkrat slišimo, da slika pove več kot tisoč besed. Stripi s svojimi vizualnimi učinki so kot nalašč za posredovanje želene vsebine.

S stripi lahko počnete marsikaj:

1. Natisnite smešen strip z ne več kot tremi ali štirimi sličicami z medmrežja ali časopisa. Izbršite besedilo iz balončkov in prosite učence, da v parih sami sestavijo dialog.
2. Natisnite sličico z zabavnim napisom, ki ga izbrišete in pustite, da se besedila domislijo učenci.
3. Natisnite strip in izbrišite samo zadnjo, ključno sličico. Učenci si izmislijo ali predvidevajo smešen zaključek.
4. Učenci naj sami ustvarijo strip z dialogi, ki ga pokažejo sošolcem.

Oglejte si tudi:

<http://ltr.sagepub.com/content/13/3/241.short>

Članek o povezavi med učenjem in humorjem:

<http://www.apa.org/monitor/jun06/learning.aspx>

5. RITEM IN RIMA

5.1 POEZIJA

5.1.1 Zakaj poezija?

Poezija so ritmično oblikovane besede, ki izražajo domišljjske, čustvene in miselne izkušnje pisca na način, ki vzbudi podobno izkušnjo v glavi bralca ali poslušalca.

Clive Sansom

Poezija je literarni izraz z besedami, v katerih je zgoščena mešanica zvoka in slike, ki zbudijo čustven odziv.

www.iclasses.org/assets/literature/literary_glossary.cfm

Poezija je besedilo v ritmični obliki, pogosto v rimah in navadno krajše in bolj jezikovno in ideološko zgoščeno kot proza ali dramatika

www.longman.co.uk/tt_seceng/resources/glosauth.htm

Poezija je domišljjski odziv na izkušnje, ki jih sproži poznavanje sistema jezika. Prva značilnost poezije je ritem s pravili, natančnejšimi od tistih v prozi. Od proze se očitno loči tudi zaradi rime.

www.armour.k12.sd.us/Mary's%20Classes/literary_terms_glossary.htm

Najpogosteje se značilnosti poezije odražajo prav v rimi. Poezija prvotno ni bila namenjena tihemu branju, ampak glasnemu zaznavanju ritma in intonacije v glasu recitatorja.

5.1.2 Aktivnosti

Ritem in stavčni podarek 1

Poezija je napisana v pesniški meri (določen ritem, ki temelji na poudarku v besedah), kar lahko uporabimo za pomoč učencem pri prepoznavanju osnovnega naglasa besed in stavkov.

Primer:

“No longer mourn for me when I am dead.” Shakespeare

Ritem:

bah-BAH bah-BAH bah-BAH bah-BAH bah-BAH (To je jambski naglas??, ki je zelo pogost v angleški poeziji.)

no LON-ger MOURN for ME when I am DEAD

Učence lahko spodbudimo, da sami sestavijo poved z enakim ritmom.

Na primer:

His happy singing woke the neighbours' dog.

Z izpostavljanjem učencev poeziji dvigujemo njihovo zavedanje o jezikovnih vzorcih.

Poezijo lahko tudi poslušajo na spletnih straneh s posnetki:

<http://www.poets.org/poetsorg/browse-poems-poets>

<http://www.poetryoutloud.org/poems-and-performance/listen-to-poetry>

To sta le dve od mnogih podobnih strani. V brskalnik napišite le avtorja in naslov pesmi.

Ritem in stavčni poudarek 2

Učence urimo v prepoznavanju stavčnega poudarka tako, da jim damo različne stavke, ki jih povežejo glede na poudarek.

Na primer:

Match the sentences with the same stress patterns:

What's the time?	Believe me, please.
I approve.	What is your name?
Begin!	Keep quiet!
He's seen it.	Don't wait!
Where are you from?	He insists.
Don't forget!	She talked.
We stopped to rest.	What d'you do?
Come and see us.	Just can't believe it!
I tried to phone you.	See you later.
Who cares?	They've finished.

With your partner, write a short 4 line poem using the structure:

a-b-a-b

Make sure the a's have the same stress pattern, and end in rhyming words, and do the same for the b's (same stress pattern, and a rhyming word at the end)

Limerick

Pesniška oblika limerick je sestavljena iz petih stavkov z rimo AABBA. Nastale pesmi so prav zabavne:

There was a young lady of Cork,
Whose Pa made a fortune in pork;
He bought for his daughter
A tutor who taught her
To balance green peas on her fork.

Pisanje tovrstnih pesmih ni le zelo zabavno, ampak pomaga učencem prepoznavati stavčni poudarek.

Sodobna poezija:

Naslednji primer sodobne poezije je lahko tudi povod za razredno diskusijo:

Bloody Men, by Wendy Cope, is an analogy between men and buses.

<http://www.maths.tcd.ie/~evoflynn/Poems/Buses.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=pmVHm2PB0fQ>

Ti primeri učencem pokažejo, da je lahko poezija pomembna tudi v sodobnosti in jih motivira za eksperimentiranje pri pisanju lastne poezije.

5.2 PESMI

5.2.1. Zakaj pesmi?

Poezija je prepletena z ritmom govora. Ritem pesmi pa določa glasbena spremljava.

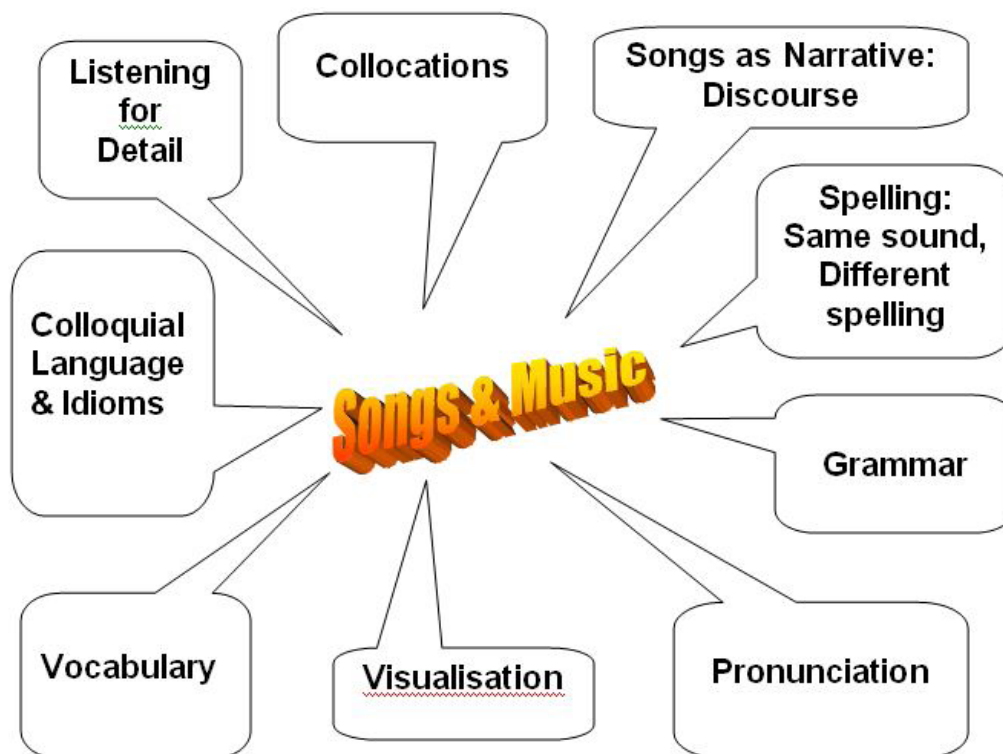
Prednost pesmi je, da so popularne. Učenci poslušajo priljubljeno pesem znova in znova, zraven pojejo, četudi ne poznajo pomena vseh besed.

Zakaj uporabljati pesmi?

- Ko predvajamo pesem, učenci pozorno poslušajo in se urijo v slušnem razumevanju.
- S poslušanjem pesmi nastanejo teme za pogovor o besedišču, občutkih in kulturnem ozadju pesmi.
- Petje učence sprošča od vsakodnevnih pritiskov.
- Ustvarja se občutek pripadnosti skupini.
- Učenci lahko pesmi poslušajo tudi izven šolskega okolja in tako urijo jezik in besedišče.
- Učence spodbujamo k učenju tujega jezika.
- Petje je primerna aktivnost za večje in manjše skupine

Kako lahko torej uporabljamo pesmi?

Učenci poslušajo, da izluščijo posamezne informacije, besedne zveze, pesmi berejo kot besedilo, osredotočajo se na črkovanje (enak glas, drugačno črkovanje), na slovnico, besedišče, izgovorjavo, si znajo vsebino predstavljati, iščejo stalne besedne zveze in slogovno zaznamovan jezik.

5.2.2. Aktivnosti

Pesem kot zgodba:

Nekatere pesmi pripovedujejo zgodbo. Besedila pesmi najdemo tako, da v brskalnik napišemo izvajalca in/ali naslov pesmi ali pa vnesemo iskano pesem v spletni brskalnik: www.lyrics.com

Besedilo prenesemo v dokument Word, povečamo prostor med vrsticami in pesem razrežemo na dele, da ustvarimo kartice.

Primer najdete v Prilogi 8.

Učenci v parih sestavljajo besedilo in se o njem pogovarjajo.

Učenci z večjim jezikovnim znanjem lahko najprej v parih sestavijo zgodbo in nato s poslušanjem pesmi preverijo, ali so imeli prav.

Učenci s slabšim znanjem pred razvrščanjem besedila pesem poslušajo enkrat.

Učencem z večjimi pomanjkljivostmi v znanju jezika aktivnost posebej prilagodimo.

Če želimo, da učenci sestavijo pesem pred poslušanjem, jim jo lahko razrežemo po kiticah in ne po vrsticah, kar jim bo olajšalo delo.

Lahko jim vrstice posamezne kitice pobarvamo z enako barvo in sestavljajo samo posamezne kitice. (Priloga 9)

Učencem s slabšim jezikovnim znanjem lahko damo le eno ali dve povečani vrstici, na kateri se pri poslušanju osredotočijo. Ko zaslišijo svojo vrstico, jo položijo na tla na sredino razreda, kjer na koncu nastane sestavljena pesem.

Poslušanje za iskanje določenih informacij:

Koristni so izročki z manjkajočimi besedami pesmi ali pa so posamezne besede spremenjene. Učitelji morajo biti previdni, da uporabijo pomensko ustrezne zamenjave za originalne besede, da sprememba ni očitna že na prvi pogled. (Priloga 10)

Stalne besedne zveze:

Besede, ki se vežejo z drugimi besedami, lahko najdemo v kateremkoli besedilu.

Tu je primer pesmi z vajami:

<http://www.englishexercises.org/makeagame/viewgame.asp?id=228>

Za več stalnih besednih zvez poslušajte pesem "We are the Champions" (Queen).

Pesmi za izgovorjavo – črkovanje in glas:

Aktivnosti:

Veliko pesmi ima rimo. Najdite pesmi, kjer se besede rimajo, se pa drugače črkujejo.

Najdite pesem, ki ima več besed, ki se rimajo.

Učence lahko tudi pozovemo, da najdejo čim več besed, ki se različno zapisujejo in enako izgovorijo. Na primer:

/i:/ eg ea (sea, meat, heat), e (me, the, he), ey (key, donkey, monkey), uay (quay), y (sunny)

Pesmi za slovnico:

Nekatere pesmi vsebujejo posebne slovnične strukture: "If I Were a Rich Man" (Fiddler on the Roof), "If you were a Sailboat" (Katie Melua), "If I had a Million Dollars" (Bare Naked Ladies).

V Prilogi 11 najdete primer pesmi s strukturo časa The Present Perfect.

Na spletu najdete učitelje, ki delijo vire za tovrstne pesmi:

1		2nd conditional	destrell@espol.edu.ec
2	What if god was one of us	2nd conditional	destrell@espol.edu.ec
3	Logical Song	Adjectives	bsmsenglish
4	how to save a	advice/regrets ?	@brpumphrey
5	No, no, never	Comparatives	destrell@espol.edu.ec
6	I'll be waiting	Future continuous	@acjavierre
7	Every breath you take	Future continuous	@acjavierre
8	Father and Son	giving advice	@theteacherjames
9	Everybody's Free (To Wear Sunscreen)	giving advice	@thejamesabroad, @indiafearnley http://evasimkesyan.edublogs.org/2010/07/02/got-to-learn/
10	You've got to learn	giving advice	@thejamesabroad
11	You Can't Hurry Love	giving advice	@ceciELT
12	Gotta Be	giving advice	@springrose21
13	What I've done'	giving advice	@ario_f
14	Should I Stay or Should I Go?	giving advice	@springrose21
15	Don't worry be happy	They don't really care about us'	@esolcourses
16	Blowing in the wind	many + countables	@danielatomatis
17	Viva la vida	Mixed tenses	destrell@espol.edu.ec
18	This love	Mixed tenses	destrell@espol.edu.ec
19	I should have known better	modals	@steve_muir
20	My Happy Ending	Past Simple (to be)	psantoso@bali.ialf.edu
21	"A Song About Love	past, modals, wish, used to	
22	It must have been love	perfect modals	avid.young.minds@gmail.com
23	Lemon tree	pres. cont.	@danielatomatis

26	I've been waiting for a girl like you	present perf continuous	@janetbianchini
27	We are the champions	present perfect	@danielatomatis
28	Long line of Cars	present + continuous	twitter.com/eslqurus
29	I still haven't found what I'm looking for	present perfect simple	destrell@espol.edu.ec
30	We are the champions	present perfect simple	destrell@espol.edu.ec
31	Lucky	Present Simple 3rd person	destrell@espol.edu.ec
32	Tom's Diner	Present simple vs Continuous	destrell@espol.edu.ec
33	I want to break free	Present simple vs Continuous	destrell@espol.edu.ec
34	The man who sold the world	Simple Past	destrell@espol.edu.ec
35	I used to love her	used to	avid.young.minds@gmail.com
36		what to teach	who suggests
37	Que sera sera	will future	@danielatomatis
38	I wish it would rain	wish + would	avid.young.minds@gmail.com
39	Mama Said		
40	If I were a boy	2nd conditional	wesolowska_m@wp.pl
41	Because you loved me - Celine Dion	Simple Past	anonima_747@hotmail.com
42	Another day in paradise - Phil Collins	Mixed tenses	""
43	The girl from Ipanema - Frank Sinatra	Simple Present	""
44			
45	boys don't cry - The Cure	2nd conditional	Blanca Mallorquina

<https://docs.google.com/spreadsheets/cc?key=0AnayGhctnQeddHlvaEIXTFJmeDd0eWk-0dXIDLTV6aHc&hl=en#gid=4>

Pesmi za vizualizacijo:

Glasba v nas prebuja čustva in spomine.

Izberite glasbo brez besedila, ki bo ustvarila želeno vzdušje.

Učenci naj poslušajo z zaprtimi očmi in nato v parih poročajo, kakšni vtisi so se jim porajali ob poslušanju.

Pesmi za besedišče in idiome:

Pesmi so pogosto zakladnica besed s prenesenim pomenom.

Naredite vajo z vstavljanjem manjkajočih besed za slušno razumevanje, nato pa se osredotočite na idiomatične izraze.

Naprednejši učenci bodo pomen ugotovili iz sobesedila.

Učenci z nižjo stopnjo znanja pa bodo potrebovali vnaprej podano besedišče ali vajo s povezovanjem, kjer bodo besedne zveze povezovali s pomenom.

Pesmi določenega žanra (hip hop):

V hip hop glasbi najdemo pravo poezijo, ki jo poznamo tudi pod imenom ulična glasba ali ulična poezija. Ta glasba je blizu kulturi mladih in z njo se odraščajoči otroci poistovetijo.

Čeprav je besedila včasih težko razumeti in si jih poslušalci s težavo zapomnijo, obstajajo raziskave, ki govorijo v prid uporabi hip hop glasbe pri učenju tujih jezikov pri mladostnikih. Poslušalci, ki sicer nimajo stika z afroameriško angleščino, razvijejo razumevanje in uporabo afroameriškega besedišča samo s poslušanjem hip hopa. To je pomembno pri predstavitvi sodobnega uličnega jezika učencem.

Učitelj, ki uspešno poučuje angleščino s hip hopom, Jason R. Levine, znan tudi kot Fluency MC, uporablja leksikalen pristop k učenju jezika. Jason Levine imenuje dele neanaliziranega besedila, ki so si ga učenci zapomnili z večkratnim poslušanjem "chunks" ali "collos" (collocations).

Ljudje si lažje zapomnimo dele besedila, ki so vezani na večje enote. Kadar učenec utemelji izbiro z razlago, da se mu nekaj "sliši prav", je to zato, ker je prepoznal širše besedilo, kamor spade ta manjši del (chunk).

Ponavljjanje je sicer po Levinovo "omejujoče, dolgočasno in nenaravno". Če pa dodamo glasbo, ritem in rimo, se bodo učenci učili z veseljem. S petjem in ponavljanjem besedila bodo učenci intenzivno izpostavljeni stalnim besednim zvezam in se bodo uspešneje učili jezika.

Več o "collos" in rimah izveste na spletni strani Fluency MC's webpage:

<http://www.colloandspark.com/whats-collo.html>

Več o slovnici pa izveste na:

<http://www.youtube.com/collollearn>

Primer učne ure z uporabo hip hopa – sodobne ulične poezije:

Ustvarjanje rim je še posebej uporabno, kadar si morajo učenci zapomniti dejstva, na primer pri CLIL-u, ko je poudarek na vsebini in ne na jeziku. Write an important fact to remember on the board.

1. Učencem naročite, naj napišejo prvo vrstico po vzorcu:
Napišemo kratko poved, ki vsebuje najpomembnejše informacije.
Na primer učenci se morajo naučiti:
To build a fire, it helps to understand the basic principles of a fire. Fuel (in a non gaseous state) does not burn directly. When you apply heat to a fuel, it produces a gas. This gas, combined with oxygen in the air, burns.

Učiteljev stavek: **To build a fire you need fuel.**

2. Naštejte primere rim za ključno besedo:
fuel; Duel, dual, jewel
in približke rim: school, rule, kilojoule, cool (te se bodo rimale v ameriški angleščini)
Dodajte še vrstico o temi tako, da se zadnji besedi rimata.
To build a fire you need **fuel**
This is an important **rule** (near rhyme)
3. Nadaljujte, dokler ne ustvarite rime z vsemi potrebnimi podatki.
To build a fire you need **fuel**
This is an important **rule**
To make it burn, apply some heat

What rhymes with Heat? Meat, meet, seat, sheet, street, downbeat, treat, balance sheet, treat, upbeat.

*To make it burn apply some **heat**
It won't be cool, it won't be **sweet**
Needs oxygen, or it won't heat!*

5. Učencem naročite, naj ponovijo rimo, ko odhajajo iz razreda, pred spanjem tisti večer in še nekajkrat naslednji teden. Če bodo naredili to domačo nalogo, si bodo ključne rime zapomnili za vedno.

Narek

Narekujte kitico pesmi in prosite učence, naj poslušajo, ne da bi si zapisovali. Nato naj v parih po spominu obnovijo kitico. Najpomembneje je, da sodelujejo. Izpustijo lahko določene besede, naj pa se čim bolj približajo originalu.

Ko par zapiše vse, kar si je zapomnil, se začne razredna diskusija. Razred poskuša sestaviti čim boljši približek izvirne kitice.

Prisotnost učitelja v tem delu sicer ni ključnega pomena, dobro pa je, da učitelj spodbuja učence, da delijo svoje ideje.

Učencem s primanjkljaji pri slušnem razumevanju kitico večkrat preberemo.

Razred na koncu aktivnosti skupaj napiše najboljšo verzijo in jo primerja z originalno.

Poglejte tudi:

<http://www.colloandspark.com/introduction.html>

Hip hop glasba, napisana za učenje jezika

<http://eslhiphop.com/2013/04/intermediate-multiskilled-lesson-plan-social-mobile/>

Zbirka učnih ur, ki temelji na hip hop pesmih.

http://members.tripod.com/~Patricia_F/poems.html

Zbirka pesmi, ki jih lahko priredimo za pouk.

6. IGRE

6.1 Zakaj igre?

Igre, tudi računalniške in aplikacije na mobilnih telefonih, lahko uspešno pripomorejo k učenju in urjenju jezikovnega znanja. Jezik je zanimiv in vsebine privlačne. Če učenci v določeni aktivnosti uživajo, si vsebino zapomnijo. Igre, ki predstavljajo izziv in sproščajo adrenalin, povečujejo motivacijo in izboljšujejo možnosti za učenje.

Dobrodošlo pa je menjavanje težavnosti od zahtevnih do lahkih iger in obratno. S spreminjanjem zahtevnosti in stopenj aktivnosti lahko pritegnemo pozornost (kot pri uvodnih aktivnostih) ali pa umirimo razred (aktivnosti za umiritev). Včasih uporabimo igre za zapolnitev ure, medtem ko čakamo na manjkajoče učence, ali pa kadar predčasno zaključimo s snovjo.

Igramo se lahko v vsakem delu učne ure:

- na začetku,
- na koncu,
- na sredini.

Igre imajo lahko različne cilje:

- spodbujanje zanimanja,
- vaja,
- sprotno preverjanje,
- podajanje snovi na zanimiv način,
- ugotavljanje stopnje znanja.

Igre lahko predstavljajo:

- sprostitev,
- priložnost za zabavo,
- tekmovanje,
- telesno aktivnost.

Kakšna je dobra jezikovna igra?

- Igra je v skladu z učnim načrtom ali dnevno pripravo.
- Njeni cilji in rezultati so utrjevanje jezika.
- Igra ima pomen.
- Učencem predstavlja izziv.
- Ima več načinov uporabe.
- Je kratka.
- Je primerna za počasnejše in za hitrejše igralce.
- Spremeni ustaljen potek učne ure.
- Poveča/zniža stopnjo aktivnosti.
- Je zabavna.

Za uspešno igranje iger, ki jih boste izbrali, je dobro upoštevati naslednje:

- Z igro se vnaprej dobro seznanite.
- Prepričajte se, da je primerne stopnje za vaše učence.
- Pripravite jasna navodila.
- Igranje demonstrirajte.
- Skupine načrtujte tako, da bo imel vsak učenec aktivno vlogo, in da si bodo skupine enakovredne.
- Podajte jasna pravila.
- Ustvarjajte nove skupine za različne igre tako, da boste povečali sodelovanje med učenci.
- Opazujte, kako se posamezni učenci odzivajo na igro; učenci, ki delajo napake, bodo bolj občutljivi, zato omilite neprijetne občutke.
- Bodite prilagodljivi: če se igra ne odvija, kot bi se morala, izberite drugo.
- Igro zaključite, ko učenci še uživajo – ne čakajte, da se začno dolgočasiti.

6.2 Aktivnosti

Slepe miši

Cilj: Učenci dajejo in upoštevajo navodila.

Učenci so razdeljeni v pare, eden je A in drugi B. Središče učilnice napolnimo z "ovirami" (npr. stoli), med katerimi je prostor za hojo. Učenec A (vodnik) se postavi na rob učilnice. Učenec B ima zavezane ali zaprte oči. Vodnik (učenec A) vodi učenca B mimo ovir tako, da se jih ta ne dotakne. Če se ovire dotakne, izpade. Učenca nato zamenjata vlogi.

Stopnja: "elementary" in više

Pri tej nalogi se pogloblja zaupanje med učenci, uri se natančnost izraženih navodil in pozorno poslušanje.

Asociacije

Cilj: Utrjevanje znanega in usvajanje novega.

Učence razporedimo po učilnici. Predstavimo aktivnost:

Izrečemo besedo, npr. book, in se dotaknemo enega izmed učencev. Ta mora povedati prvo besedo, ki mu pade na misel.

Ta učenec se nato dotakne ramena sošolca in mu tako nakaže, da je na vrsti. Če se ne spomnijo besede v angleščini, jo povedo v svojem jeziku. Učenec, ki besedo pravilno prevede, je naslednji na vrsti.

Primer asociacij: Book — worm — earth — sky — blue — sea — fish — swim — sink — dishes — food - supermarket - shoplifting - detective ...

Igra je primerna za kinestetične tipe učencev. Ustvarja tudi vznemirjenje, saj nihče ne ve, kdaj bo na vrsti.

Ustvarjanje skupne zgodbe

Cilj: Uporaba preteklika v zgodbi.

Igra zahteva ustvarjalnost in domišljijo vseh učencev, ki skupaj sestavijo zabavno zgodbo. Učitelj začne pripovedovati zgodbo in se ustavi med zanimivim delom. Na primer:

“It was late at night. The boy walked through the forest holding only a torch. Suddenly on his right, he saw a pair of shining yellow eyes. So he

Učitelj nakaže, naj zgodbo nadaljuje eden izmed učencev.

Kot pri prejšnji aktivnosti vzdržujemo napetost s tem, da izberemo naključnega učenca za nadaljevanje zgodbe.

Če sedijo učenci v krogu, pokličejo sošolca po imenu in mu vržejo žogo kot znak, da je na vrsti za pripovedovanje.

Lahko pa tudi vsak napiše svoje ime na list papirja in naslednjega učenca določi žreb.

Pri učencih z nižjo stopnjo znanja, ki niso zmožni sami sestaviti smiselne zgodbe, lahko učitelj pomaga z vodenjem. Na primer:

- T: Peter was a boy who lived with his grandfather. His grandfather was an old sailor, who had a boat which he kept in the harbour. One day, Peter
- (za nadaljevanje pozove učenca A)
- S: wanted to take the boat out. When his grandfather went shopping, he took the boat.
- T: He sailed off, and soon he was out of the bay and started sailing along the coast. All of a sudden (za nadaljevanje pozove učenca B) in tako naprej.

Tekoči narek

Cilja: Utrjevanje pravilnega vrstnega reda besed.

Smiselno razvrščanje delov besedila.

Zgodbo ali pismo razrežemo na posamezne povedi in jih razporedimo po učilnici in po hodniku pred razredom. Učencem povemo, koliko povedi ima besedilo in naročimo, naj na polovici zamenjajo vloge.

Učenci so razdeljeni v pare. En učenec je “pisar”, drugi pa “tekač”. Tekaç teče do povedi, si jo zapomni in teče do pisarja ter mu jo narekuje. Če poved pozabi, mora teči nazaj in si jo ponovno poskuša zapomniti. Na polovici zapisanih povedi, učenca zamenjata vloge. Ko sta zbrala vse povedi, jih skupaj razvrstita v besedilo. Par, ki prvi sestavi besedilo, zmagata, ostali učenci pa nadaljujejo z delom.

Kadar je razred številčen, učence razporedimo v skupine od tri do pet članov – A, B, C in D (če je potrebno tudi E).

Učenec A teče do povedi, jo narekuje učencu B, ta jo narekuje učencu C in učenec D poved zapiše. Vrstni red na sredini aktivnosti zamenjajo. Skupine naj bodo oblikovane glede na število povedi tako, da bodo imele vse ekipe enake možnosti.

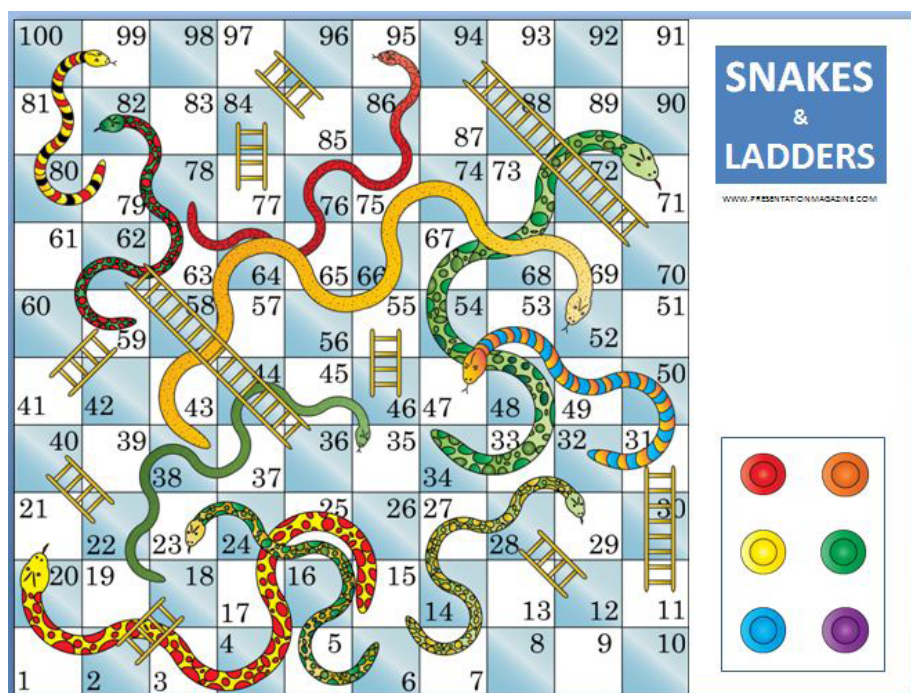
Namizne igre

Namizne igre so priljubljene pri igralcih vseh starosti in lahko vključujejo poljubno število učencev. Razporeditev največ šestih učencev v posamezno ekipo bo zagotovila, da bodo imeli vsi igralci dostop do igre, in da jim ne bo potrebno predolgo čakati, da pridejo na vrsto.

Ostaja vrsta uveljavljenih namiznih iger, ki se jih da prilagoditi učenju jezika.

Na primer:

A. Kača in lestev

TNa tej spletni strani najdete naložljivo igro Snakes and Ladders Game:

<http://www.presentationmagazine.com/snakes-and-ladders-board-game-8031.htm>

Zberite približno 15 povedi s pogostimi napakami, ki jih pri učenju jezika delajo učenci in jim dodajte pet pravih stavkov. Oštevilčite vsak stavek s številko od 2 do 99 (izogibajte se številkam, kjer je postavljena lestev ali kačina glava, ko boste urejali spletni "powerpoint").

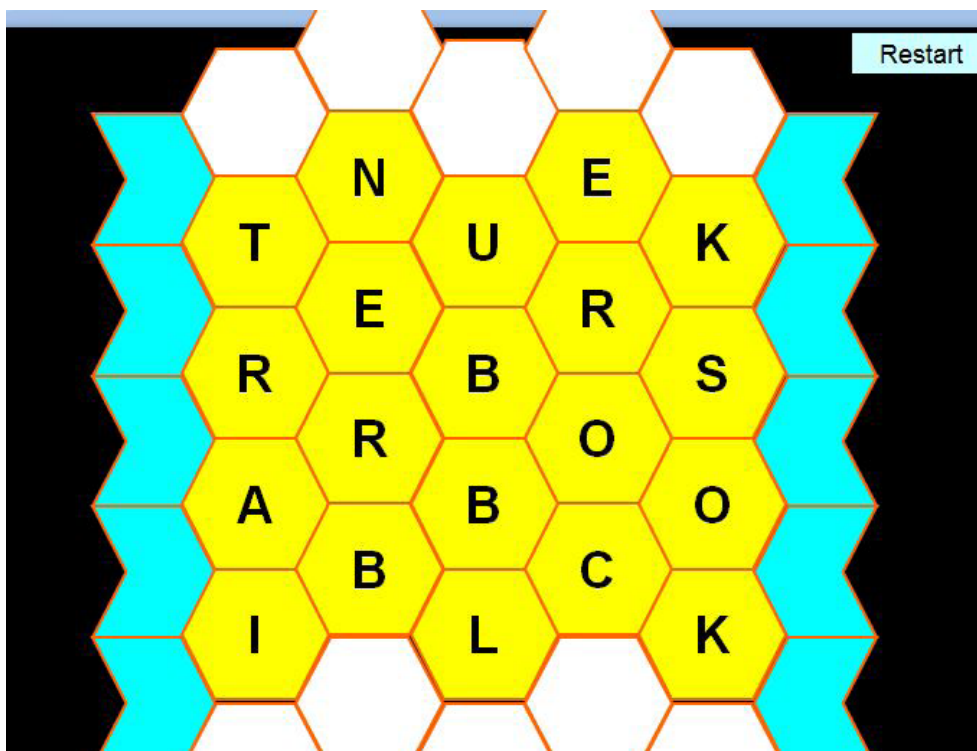
Učencem razložite, da se bodo premikali z metom kocke. Če pristanejo na polju z vznožjem lestve, se bodo premaknili po lestvi navzgor. Če pa pristanejo na polju s kačino glavo, sledijo kači navzdol. Pri postanku na oštevilčenem polju preverijo, ali številki ustreza katera izmed pripravljenih povedi. Učenec, ki pristane na polju s povedjo, mora:

- povedati, ali je poved pravilna ali ne;
- popraviti, kar je narobe;
- če mu ne uspe, se vrne na prejšnje polje.

B. Blockbusters

Prezentacijo Powerpoint lahko naložite s:

http://www.trainerbubble.com/Products/Bubble_Busters_PowerPoint_Game.aspx

Učenci igrajo v skupinah. Manjša kot je skupina, bolj bodo učenci vključeni v igro. V vsaki skupini določimo enega učenca za "vodjo".

Za vsako črko vnaprej pripravimo vprašanja. Ta se lahko nanašajo na besedišče, slovnico (prepoznavanje napak) ali na izgovorjavo. Vodja ima list s pravilnimi odgovori.

Skupine igrajo druga proti drug in se poskušajo prebiti iz ene na drugo stran tako, da izbirajo črke in odgovarjajo na vprašanja. Če je odgovor pravilen, zavzamejo ploščico s črko. Skupine izbirajo črke strateško, da ovirajo nasprotno ekipo.

Če naložite Powerpoint s TrainerBubble in igrate na računalniku, se bodo osvojene črke s klikom obarvale z barvo posamezne ekipe

Podobne znane igre so "Who Wants to be a Millionaire", "Jeopardy" in "Battleships", ki jih najdete na medmrežju in snamete z naslednjih strani:

<http://www.toolsforeducators.com/>
<http://www.toolsforeducators.com/boardgames/>
<http://people.uncw.edu/ertzbergerj/all.html>
http://www.internet4classrooms.com/links_grades_kindergarten_12/game_puzzle_makers_teacher_tools.htm
http://boardgames.lovetoknow.com/Create_Your_Own_Printable_Board_Game
http://www.esl-lounge.com/board_gamesindex.php

Besedne kartice

Besedne kartice bodo z veseljem igrali učenci, ki so vidni tipi, saj bodo besede videli napisane. Kinestetiki jih bodo radi prijeli v roke, slušni tipi pa si bodo besede zapomnili z branjem s kartic.

Najbolje je, da naredite tabelo s programom Word, vanjo vtipkate besede, ki jih želite uporabiti, in jih razrežete v kartice.

Kartice z besednimi zvezami

Natisnite besedne zveze ter prosite učence, da v parih povežejo besede v besedne zveze. Primer delovnega lista najdete v Prilogi 12. Upoštevajte vse pravilne besedne zveze, ki jih podajo učenci.

Delovni list v prilogi vsebuje pridevnike, ki se povezujejo z več kot eno besedo.

Domine

Oglejte si Prilogo 13. Učenci delajo v majhnih skupinah po trije ali štirje in povezujejo glagole z glagolskim členom. Ostali člani skupine se bodisi strinjajo z izbiro ali pa izzovejo tekmovalca, da razmišlja naprej.

Spomin

Spomin je igra, ki od igralcev zahteva, da si zapomnijo položaj posamezne kartice. Da bi si zapomnili položaj, pa si učenci zapomnijo tudi, kaj je na kartici.

Kartice položimo obrnjene navzol tako, da tvorijo kvadrat ali pravokotnik. Igralec obrne najprej prvo izbrano kartico in jo prebere ter nato še drugo. Če sta kartici enaki ali sodita skupaj, ju igralec obdrži. Če ne, ju položi nazaj, kjer sta bili. Ko so na vrsti drugi tekmovalci, se skušajo spomniti, kje se nahajajo kartice, ki jih potrebujejo za zbiranje parov.

Če iščemo na primer frazne glagole in učenec izbere "GET" in "COME", položi kartici nazaj. Naslednji igralec izbere "IN" in če se spomni, kje se nahaja kartica z "GET" ali "COME", pobere par.

Zmagovalec ima na koncu igre največ zbranih parov.

Vsaka vaja s povezovanjem lahko postane igra Spomin.

Primeri povezovalnih vaj:

- frazni glagoli,
- časi,
- besede iz posameznih besednih družin,
- besedni poudarek,
- sStavčni poudarek

“Vocabox” in Vroči sedež

Učenci si nove besede večkrat zabeležijo brez posebne ureditve. Po nekaj učnih urah postanejo zapiski prava zmešnjava.

“Vocabox” je način zbiranja besedišča celotnega razreda. Vsak dan je posamezni učenec zadolžen za pisanje novega besedišča na kartice. Drugi učenci lahko predlagajo, katere besede naj doda v “Vocabox”.

Škatla s karticami je na voljo vsakomur, ki želi pregledati novo besedišče pred učno uro ali po njej.

Na koncu tedna učitelj preveri znanje besedišča z igro. Razred je razdeljen v skupine. Učenci posamezne skupine se izmenjujejo na vročem sedežu - stolu pred tablo, ki je obrnjen proti razredu.

Učenec nasprotne skupine izbere besedo iz škatle “Vocabox” in jo napiše na tablo.

Učenec na vročem sedežu posluša namige svoje skupine, ki razlaga, kaj ta beseda pomeni ali kdaj se uporablja v povedi in poskuša besedo uganiti.

Aktivnost vključuje vse učence, saj dajejo namige in s tem pokažejo, ali sami poznajo besedo. Oseba na vročem stolu pa skuša besedo priklicati iz spomina. Igra je kot nalašč za utrjevanje besedišča.

Za več idej in spletnih iger obiščite spletne strani:

Za poklicno in tehniško izobraževanje:

<https://teftastic.wordpress.com/>

Ta stran vsebuje veliko gradiva, iger in učnih ur. Gradivo so zbrali učitelji.

<http://businessenglishlessonplans.wordpress.com/2013/10/04/games-to-try-with-technical-english-learners/>

Splošne igre in “flash games”:

<http://www.english-online.org.uk/games/gamezone2.htm>

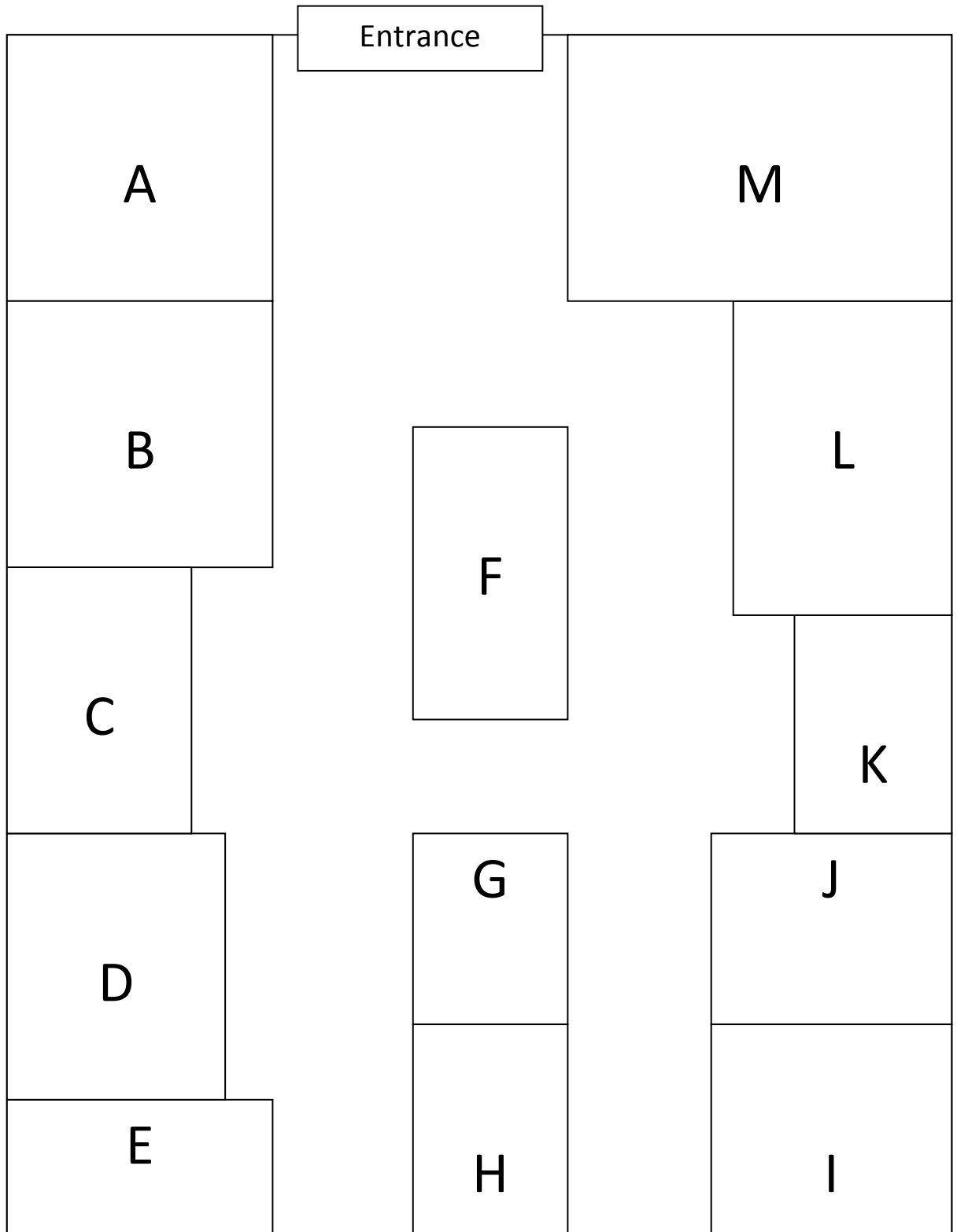
Contains a selection of flash games

<http://larryferlazzo.edublogs.org/2011/06/05/the-best-language-learning-games-that-are-not-online/>

Na straneh najdete tudi vtise učencev.

Priloge

Priloga 1 – Vodnik po razstavi

Dovod za vodo je le na levi strani hodnika, kjer so postaje od A do E. Postaje od F do G nimajo električnih vodnikov.

Vaša poklicna šola ima dan odprtih vrat za starše, druge šole in zunanje obiskovalce (morda tudi bodoče učence), kjer želi šola pokazati projekte, na katerih dela. Nosilci posameznih področji so pripravili razstavo in želijo šolske aktivnosti predstaviti v najboljši luči.

Vašo ekipo so prosili, da zaradi pritožb, prestavi razstavne izdelke na druge stojnice

Trenuten raspored stojnic:

A	Umetnost in ustvarjanje
B	Izdelovanje pohištva
C	Izdelovanje konstrukcij
D	Posel in prodaja
E	Mehanični in električni inženiring
F	Ustvarjalna občila in grafično oblikovanje
G	Vzreja živali in hortikultura
H	Informacijska tehnologija
I	Gojenje rib
J	Frizerstvo in kozmetika
K	Marketing
L	Vodovod in varjenje
M	Zdravje in sociala

Pritožbe:

1. Ekipa Informacijske tehnologije želi večji prostor, ker ga potrebuje za računalnike, pri stojnici H tudi ni električne napeljave.
2. Ekipi Ustvarjalna občila in Grafično oblikovanje potrebujeta elektriko za računalnik.
3. Za predstavitev gojenja rib potrebujejo vodo za akvarij, te pa pri stojnici I ni.
4. Stojnica Frizerstvo in kozmetika prav tako potrebuje vodo, saj želijo omogočiti brezplačno demonstracijo.
5. Ekipa Mehanični in električni inženiring meni, da je stojnica premajhna za dve področji.
6. Izdelovalci konstrukcij prav tako menijo, da nimajo prostora za predstavitev izdelkov.
7. Ekipi Vodovod in varjenje želita biti bližje Mehaničnemu in električnemu inženiringu.
8. Pri Poslu in prodaji ne želijo biti zakriti s stojnico za Mehanični in električni inženiring. Menijo, da jim pripada prostor pri vstopu na hodnik.
9. Marketing meni, da bi moral biti bližje Poslu in prodaji.
10. Vzreja živali in hortikultura ima premajhno stojnico in ne želi biti na sredini. Načrtujejo, da bodo imeli veliko rastlin in kozo.

Načrtujte boljšo postavitev in pripravite argumente, ki jih boste predstavili ekipam, če ne bodo zadovoljne z novo postavitvijo.

Priloga 2 – Skrivnostni umor

UMOR

Skupina učencev vaše šole se odloči iti na počitnice po zaključku šole. Odločijo se za Malto, priljubljeno mediteransko destinacijo, kjer najamejo podeželsko hišo z bazenom. Najem se jim zdi ugoden, saj jih lahko v hiši stanuje vseh osem.

Hiša je na podeželju, 600 metrov oddaljena od majhne, osamljene plaže. Učenci so se tam že kopali, naleteli so le na enega ali dva domačina. Najbližja vas je oddaljena 1,5 kilometra.

Skupino sestavljajo 4 fantje in 4 dekleta:
Sean, Chris, Tim in Luke ter Petra, Megan, Lindsay in Sandra.

Uživajo v soncu in morju, iz hiše hodijo sami, v parih ali v skupini, odpravijo se plavat, sprehodijo se do vasi po hrano in pijačo, ali pa sedejo na avtobus in si ogledujejo pokrajino. Vsi skupaj se zberejo le ob zajtrkih in večerjah.

Četrty večer, ko začnejo pripravljati večerjo ob 18.30, opazijo da Chris in Megan manjkata.

Nenadoma v hišo priteče Chris, ves bled, in pove, da je Megan mrtva. Našel jo je na plaži, ko se je odpravil na večerno kopanje – mrtvo. Smrt ji je zadal udarec s kamnom v glavo.

V skupinah izbirajte kartice tako, da začnete s številko 1, pogovorite se o napisanih namigih in ugotovite, kdo je ubil Megan.

1. Chris je ravno začel hoditi z Megan.	11. Tim se je prijavljajal na fakulteto, toda izbrali so le najboljše učence. Megan je imela boljše ocene kot on.
2. Tim je povedal, da se je Megan odpravila na plažo ob 17.30. Pred tem je brala knjigo.	12. Petra je prejšnji večer slišala prepir med Chrisom in Megan. Slišati je bilo precej resno.
3. Luke je povedal, da je videl Megan, ki je hodila po plaži. To je bilo okoli 18. ure, saj je kmalu za tem pogledal na uro, da bi videl, kaj se mora vrniti, da pripravi večerjo.	13. Sean je večkrat poudaril, da bi želel spet hoditi z Megan, toda ona ga je zavrnila.
4. Sandra in Lindsay sta bili skupaj do 17.45, nato sta se ločili.	14. Luke je Chrisu povedal nekaj o Megan, kar ga je šokiralo.
5. Sean in Chris pravita, da sta se vsak zase sprehajala po deželi. Nikogar ni ilo z njima.	15. Sandra je prav tako slišala prepir med Chrisom in Megan. Jokala je.
6. Megan je v preteklosti hodila z Lukom in Seanom in prekinila z obema.	16. Chris se je iz hiše odpravil takrat kot Megan in kupil hrano za večerjo v vasi. Nakupljeno je pustil v hiši, kjer ni videl nikogar, in odšel na plažo.
7. Petra je bila z Lukom večino popoldneva, razen ko sta se kopala pri čereh daleč od plaže. Potapljala se je kakšno uro, preden sta se odpravila nazaj v hišo.	17. Sandra je prišla v hišo, ko so začeli pripravljati večerjo.
8. Megan je bila uspešna učenka, tisto leto se je potegovala za nagrado s področja znanosti.	18. Tim je bil v hiši, ko se je Sean po 18. uri vrnil.
9. Lindsay je videla Petro, ki se je potapljala. Lindsay se je vzdolž obale vračala v hišo po tem, ko je tam pustila Sandro.	19. Lindsay se je pridružila Luku na čereh in skupaj sta počakala Petro. Tam sta sedela do 18.15.
10. Chris je hodil z Lundsay in Sandro, preden je začel hoditi z Megan.	20. Sandra je še vedno zaljubljena v Chrisa.

Priloga 3 – Kulturne vrednote – Oglasi

Ko gledate oglase na televiziji, obkljukajte, na katere kulturne vrednote ciljajo oglasi.

Nato preverite, če se člani vaše skupine strinjajo.

Je bilo ciljanje uspešno?

Kulturne vrednote	Oglas 1	Oglas 2	Oglas 3	Oglas 4
Narediti vtis				
Prekašati prijatelja/ sosedo				
Izpolniti želje				
Uživati trenutek				
Izgledati dobro/lepo				
Biti seksi				
Ohraniti mladosten videz				
Biti moden				
Biti pameten				
Imeti lep dom				
Razvajati se				
Sprostiti se in uživati				
Ostati zdrav				
Skrbeti zase				
Skrbeti za družino				
Spoštovati starejše				
Prihraniti				
Načrtovati				
Biti uspešen/bogat				
Prihraniti čas				
Biti točen				
Biti v središču dogajanja				
Biti vznemirljiv				

Priloga 4 – Oglasi- izroček

	A	B	C	D
Oglas				
Cijina skupina	Je jasno, komu je oglas namenjen?			
Cijane vrednote/ kaj ponujajo kup- cem	Na katere vrednote cilja oglas, npr. večna mladost, načrtovanje, pušanje dobrega vtisa ipd.?			
Vizualna podoba	Kakšna je vsebina oglasa, kaj je v osredju/ozadju?			
Količina posnetega govora	Je veliko spretnega govora?			
Vsebina govora	Je veliko dialoga med igralci ali je več napisov, podatkov, podrobnosti?			
Glasbene asociacije	Kakšna čustva želi vzbuditi glasba?			
Uporabljene taktike	Na kakšen način nas oglas prepričuje k nakupu?			

TV oglaševanje

- Ciljna skupina: Je jasno, komu je izdelek namenjen?
- Ciljane vrednote: Vrednote vplivajo na naš občutek, kaj je dobro ali slabo in kaj zaželeno in nezaželeno.
- Vizualna podoba: Kakšne vizualne tehnike uporablja oglas, da sporoča in nas spodbuja k nakupu.
- Količina posnetega govora: Je veliko spremnega govora ali je večji poudarek na sliki?
- Vsebina govora: Je poudarek na vsebini, na dialogu, na napisih (sloganih, podatkih ipd.)?
- Glasbene asociacije: Kako glasba dopolnjuje sliko izdelka?
- Uporabljene taktike: Kako nas oglas prepričuje k nakupu?

Analiza jezika:

1. Katere spodbudne besede so bile uporabljene za dosego namena?
2. Kateri glagoli so imeli pomen "kupiti"?
3. Je bil uporabljen slogan ali krilatica?

Priloga 5 – Citati

V življenju sta le dve tragediji:	a ne pozabi njihovih imen.
Večkrat sem obžaloval besede,	ko je v zmoti.
Slovar je edino mesto,	a ne preveč.
V teoriji ni razlike med teorijo in prakso.	in vsega, kar šteje, se ne da prešteti.
Pesimist vidi težavo v vsaki priložnosti;	ena je, da ne dobiš, kar želiš, druga pa, da to dobiš.
Bodi prijazen do ljudi, ko se vzpenjaš,	modrost poslušaj.
Nažrti smo podatkov	kjer je blaginja pred garanjem.
Nikoli ne prekini sovražnika,	molka nikoli.
Moraš biti učinkovit,	ker jih boš morda srečal, ko boš padal.
Ne da se vsega prešteti, kar šteje	V praksi pa je.
Olajšaj si, kar si lahko,	toda stradamo modrosti.
Odpusti sovražnikom,	optimist vidi priložnost v vsaki težavi.
Znanje govori,	če si že len.

Priloga 6 – Smešna opozorila na embalaži

Kaj je narobe? V paru napišite, zakaj je stavek neumen.

NA TESCOVEM TIRAMISUJU

Ne obračaj. (Natisnjeno na spodnji strani.)

NA PUDINGU ZNAMKE MARKS & SPENCER

Izdelek bo vroč, če ga segrejete.

NA EMBALAŽI LIKALNIKA ROWENTA

Ne likajte na telesu.

NA OTROŠKEM SIRUPU BOOTS

Ne vozite avta in ne upravljajte s stroji.

NA USPAVALU NYTOL

Pozor: Lahko povzroči zaspanost.

NA KOREJSKEM KUHINJSKEM NOŽU

Pozor: Odstranite iz otrok.

NA KITAJSKIH BOŽIČNIH LUČKAH

Samo za zunanjo ali notranjo uporabo.

NA NAVODILIH ZA FOTOAPARAT CANON (okoli 1966)

Ne igrajte se s sprožilcem.

NA JAPONSKEM MEŠALNIKU HRANE

Ne uporabljajte za druge namene.

NA ARAŠIDIH SAINSBURY'S

Pozor: Vsebuje oreščke.

NA ZAVITKU OREŠČKOV AMERIŠKE LETALSKE DRUŽBE

Navodila: odprite zavoj, pojejte oreščke.

NA ZAVITKU MILA DIAL

Uporaba: uporabite kot običajno milo.

NA ZAMRZNJENI VEČERJI

Priporočena postrežba: Odtalite.

NA EMBALAŽI HOTELSKE PLAVALNE KAPE

Paše na glavo.

NA ZAVITKU ROZIN SUN-MAID

Zakaj jih ne bi zmetali na najljubše kosmiče?

NA SUŠILCU ZA LASE

Ne uporabljaj med spanjem.

NA ZAVITKU FRITOSOV

Lahko si zmagovalec! Nakup ni potreben. (Podrobnosti v zavitku.)

NA ŠVEDSKI MOTORNI ŽAGI

Ne ustavljajte žage z rokami ali genitalijami.

NA OTROŠKEM KOSTUMU SUPERMAN

Nošenje kostuma ne omogoča letenja.

Pridobljeno na: http://www.laughbreak.com/lists/package_instructions.html
<http://www.meridian.net.au/Humour/RealLife/sillyinstructions.html>

Priloga 7 – Napačno črkovanje

NAPAKE! Najdi napako in jo popravi

Poskusite naš kebab!

Okusna lepinja z zelenjavnim nadevom in piščančjim medom.

Na življenjepisu:

Štiri leta sem delal kot hišnik na šoli. Dobil sem priložnost za novo delovno cesto in nato dve leti delal kot gasilec.

Pacientka živi doma, z mamo, očetom in želvo, ki je trikrat na teden vključena v dnevno varstvo.

Ko so jo sprejeli, se je njeno težko dihanje ustavilo in se sedaj bočuti veliko bolje.

Oglas za delovno mesto

Iščemo tajnico ali osebnega asistenta. Kandidati morajo znati razmišljati s svojo slavo in govoriti vsaj tri jezike.

ZA PRODAJO

Komplet knjig Encyclopedia Britannica. 45 knjig. Odlična ohranjenost. 1000 evrov ali manj. Ne potrebujem več. Poročila sem se.

Mroč ve vse.

Pacientka je 79-letna vdova, ki ne živi več z možem. V bolnico je bila sprejeta danes ob 7.00. Na urgenci so jo ocenili z X-žarki in poslali domov.

Medicinsko poročilo: Gospod Stephen Brown

Zdrav videz, 69-letni starostnik, mentalno živahen, ampak dementen.

ODDAMO!

Enodnevne piščance za hranjenje.

Horoskop

Rak (22 jun - 21 jul 21)

Ta teden bo za vas družaben, saj bo Sonce v Marsu.

Pojdite ven in se parite s tujci.

Bar

Osebe se opravičuje za inkontinenco med renovacijo.

Turistična brošura

VABLJENI STE, DA OBIŠČETE POKOPALIŠČE, KJER SO POKOPANI SLAVNI RUSKI IN SOVJETSKI SKLADATELJI, UMETNIKI IN PISATELJI VSAK DAN, RAZEN OB ČETRTRKIH.

ŽIVALSKI VRT

PROSIMO, NE HRANITE ŽIVALI. ČE IMATE PRIMERNO HRANO, JO DAJTE VARNOSTNIKU PRI VHODU.

Priloga 8 - The River (višja stopnja)

The River

Bruce Springsteen

I come from down in the valley
where mister when you're young
they bring you up to do like your daddy done
Me and Mary we met in high school
when she was just seventeen
We'd ride out of this valley
down to where the fields were green
We'd go down to the river
and into the river we'd dive
Oh down to the river we'd ride
Then I got Mary pregnant
and man that was all she wrote
and for my nineteenth birthday I got a union card
and a wedding coat
We went down to the courthouse
and the judge put it all to rest
No wedding day smiles no walk down the aisle
no flowers no wedding dress
That night we went down to the river
and into the river we dived
Oh down to the river we did ride

I got a job working construction
for the Johnstown Company
but lately there ain't been much work
on account of the economy
Now all them things that seemed so important
well mister they vanished right into the air
Now I just act like I don't remember
Mary acts like she don't care
But I remember us riding in my brother's car
her body tan and wet down at the reservoir
At night on those banks I'd lie awake
and pull her close just to feel each breath she'd take
Now those memories come back to haunt me
they haunt me like a curse
Is a dream a lie if it don't come true
or is it something worse
that sends me down to the river
though I know the river is dry
That sends me down to the river tonight
Down to the river
my baby and I
Oh down to the river we ride

Priloga 9 - The River Nižja stopnja

The River – Bruce Springsteen

I come from down in the valley
where mister when you're young
They bring you up to do like your daddy done
Me and Mary we met in high school
when she was just seventeen
We'd ride out of this valley
down to where the fields were green

We'd go down to the river
And into the river we'd dive
Oh down to the river we'd ride

Then I got Mary pregnant
and man that was all she wrote
And for my nineteenth birthday I got a union card
and a wedding coat
We went down to the courthouse
and the judge put it all to rest
No wedding day smiles, no walk down the aisle
No flowers no wedding dress

That night we went down to the river
And into the river we dived
Oh down to the river we did ride

I got a job working construction
for the Johnstown Company
But lately there ain't been much work
on account of the economy
Now all them things that seemed so important
Well mister they vanished right into the air
Now I just act like I don't remember
Mary acts like she don't care

But I remember us riding in my brother's car
Her body tan and wet down at the reservoir
At night on those banks I'd lie awake
And pull her close just to feel every breath she'd
take
Now those memories come back to haunt me
they haunt me like a curse

Is a dream a lie if it don't come true
Or is it something worse
that sends me down to the river
though I know the river is dry
That sends me down to the river tonight
Down to the river
my baby and I
Oh down to the river we ride

Priloga 10 - Annie – Poslušanje podrobnosti

Annie – James Blunt

Spot the mistakes! Correct any mistakes you hear.

Annie, you had your face in the bright lights.
I thought I saw your picture having such a smile in a magazine,
Did it all come falling?

Annie, you were made for the big stage.
They said you're a star to be in the Chicago Times,
But the walls came falling down, down.
Will you go out with me?

'Cause Annie you're a singer, that's just not going very far.
And all the world will know your name,
And you'll be famous as you were
'cause I'll cry for you.

Annie, would it be great to be recognised?
And did you practise your smile
But now no one's looked
And it's a great shame,
That the words are crumbling?

Annie, why aren't you washed in the limelight?
'Cause I thought that you said you'd be a star several years ago.
Did it all come falling down, down.
Will you go out with me?

'Cause Annie you're a singer, that's just not going very far.
And all the world will know your songs,
And you'll be well-known as you are
'cause I'll cry for you.

Original:

Annie, you had your name in the bright lights.
I thought I saw your photograph having such a laugh in a magazine,
Did it all come tumbling?

Annie, you were made for the big time.
They said you're a star to be in the NME,
But the walls came tumbling down, down.
Will you go down on me?

'Cause Annie you're a star, that's just not going very far.
And all the world will know your name,
And you'll be famous as you are
'cause I'll sing for you.

Annie, would it be nice to be recognised?
And did you practise your autograph
But now no one's asked
And it's such a shame,
That the dreams are crumbling?

Annie, why aren't you bathed in the limelight?
'Cause I thought that you said you'd be a celebrity several years ago.
Did it all come tumbling down, down.
Will you go down on me?

'Cause Annie you're a star, that's just not going very far.
And all the world will know your name,
And you'll be famous as you are 'cause I'll sing for you.

Priloga 11 - I still haven't found what I am looking for - U2

I Still Haven't Found What I'm Looking For - U2

I (climb) the highest mountains
I (run) through the fields
Only to be with you
Only to be with you.

I (run), I (crawl)
I (scale) these city walls
These city walls
Only to be with you.

But I still (not find)
What I'm looking for.
But I still (not find)
What I'm looking for.

I (kissed) honey lips
Felt the healing in her finger tips
It burned like fire
(I was) burning inside her.

I (speak) with the tongue of angels
I (hold) the hand of a devil
It was warm in the night
I was cold as a stone.

But I still (not find)
What I'm looking for.
But I still (not find)
What I'm looking for.

I believe in the Kingdom Come
Then all the colours will bleed into one
Bleed into one.
But yes, I'm still running.

You broke the bonds
And you loosed the chains
Carried the cross of my shame
Oh my shame, you know I believe it.

But I still (not find)
What I'm looking for.

Priloga 12 – Kartice s frazami

udoben	prostor	tržni	vodja
pasja	vročina	strašno	lepo
grozno	vreme	cenen	komentar
čista	sreča	zanimiva	knjiga
okusna	hrana	zanikrn	hotel
moderne	obleke	širok	nasmeh
vroča	pijača	božja	sodba

Priloga 13 – Domine

ČEZ	DOBITI	SKOZI	POLOŽITI	ČEZ	DATI
V	NAPOLNITI	V	PRITI	ČEZ	OBRNITI
V	OBRNITI	IZ	PRITI	SKOZI	PREČKATI
IZ	DOBITI	Z	POKLICATI	V	SPUSTITI
V	PRINESTI	IZ	STATI	IZ	NAREEDITI
GOR	IGRATI	OKOLI	DOBITI	S	POVLEČI
SKOZI	UJETI	NA	OBRNITI	OKOLI	OBRNITI
ČEZ	POGLEDATI	OKOLI	DOBITI	V	POGLEDATI
GOR	DOBITI	NA	POSTAVITI	S	POKLICATI
IZ	POVLEČI	NA	OBRNITI	Z	PRINESTI
VZDOLŽ	STATI	STRAN	VLEČI	IZ	PREČKATI
Z	PRITI	OKOLI	OBRNITI	STRAN	POGLEDATI
PO	POVLEČI	IZ	PASTI	SKOZI	PREČKATI
ČEZ	PREVERITI	V	PASTI	IZ	DOBITI